

DIAGNOZA ZASOBÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB KULTURALNYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ NOWEJ IWICZNEJ

Opracował: Kamil Żuława

Nowa Iwiczna, Maj 2022 r.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne. Edycja 2022

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
3. GMINNY OŚRODEK KULTURY W LESZNOWOLI.....	9
4. METODA BADAWCZA.....	14
5. ANALIZA WYNIKÓW BADANIA ANKIETOWEGO	17
6. ANALIZA SPOTKANIA Z MIESZKAŃCAMI.....	41
7. KULTURA OCZAMI MIESZKAŃCÓW SOŁECTWA NOWA IWICZNA	42
8. KULTURA OCZAMI NAJMŁODSZYCH – SPOTKANIE Z UCZNIAMI SP NOWA IWICZNA.....	48
9. ANALIZA BADANIA ANKIETOWEGO PRACOWNIKÓW GOK LESZNOWOLA	52
10. PODSUMOWANIE	55
11. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	56

WSTĘP

Rys. 1. Plakat promujący projekt.

Przedstawiamy Państwu raport podsumowujący diagnozę lokalną zrealizowaną na zlecenie Gminnego Ośrodka Kultury w Lesznowoli (GOK) w ramach projektu „*Wielkie otwarcie kultury*” finansowanego ze środków *Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2022*.

Działania podejmowane w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne mają na celu poszerzanie dostępu do kultury, tworzenie warunków sprzyjających współpracy i pobudzających aktywność w przestrzeni kultury. Program skierowany jest do instytucji otwartych na potrzeby i propozycje lokalnej społeczności, gotowych do współtworzenia wraz z mieszkańcami przestrzeni i oferty do wspólnej realizacji działań.

Niniejsze cele programu są całkowicie zbieżne z kierunkami działania GOK

i jego filii, w tym filii w Nowej Iwicznej, dla której projekt „Wielkie otwarcie kultury” stanowi narzędzie do określenia potrzeb społecznych oraz zebrania inicjatyw oddolnych w celu ukierunkowania funkcjonowania Gminnego Ośrodka Kultury w Lesznowoli jako instytucji działającej w oparciu o dialog ze społecznością lokalną.

Celem diagnozy było również rozpoznanie zasobów kulturotwórczych miejscowości Nowa Iwiczna oraz miejscowości ościennych, ale również potencjałów i potrzeb kulturalnych mieszkańców sołectwa Nowa Iwiczna i gminy Lesznowola.

Niniejszy raport składa się z następujących części; we wstępie opisujemy charakterystykę gminy Lesznowola, miejscowości Nowa Iwiczna i Gminnego Ośrodka Kultury, a także specyfikę metody badawczej. W kolejnych częściach przedstawione zostanie postrzeganie kultury, zasobów oraz potrzeb przez mieszkańców Nowej Iwicznej i miejscowości ościennych, zbadanych podczas diagnozy. Raport kończymy przedstawieniem wniosków i rekomendacji.

Mamy nadzieję, że analiza raportu, w tym płynących z niego wniosków i rekomendacji, zaktualizuje obraz potencjału kulturotwórczego sołectwa i gminy, pomoże w przeprowadzeniu konkursu na inicjatywy lokalne, a długofalowo pozytywnie wpłynie na budowanie Gminnego Ośrodka Kultury w Lesznowoli oraz jego filii w Nowej Iwicznej jako miejsca tworzonego wspólnie – jednocześnie przez pracowników i różnorodną wartościową kulturalnie lokalną społeczność.

CHARAKTERYSTYKA GMINY I SOŁECTWA NOWA IWICZNA

Rys. 2. Usytuowanie gminy Lesznowola w powiecie piaseczyńskim¹.

Gmina Lesznowola położona jest w południowej części województwa mazowieckiego, w północno-zachodniej części powiatu piaseczyńskiego. Gmina graniczy z m.st. Warszawa (dzielnica Ursynów), gminami Piaseczno, Tarczyn, Nadarzyn i Raszyn. Powierzchnia gminy to 69 km². Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie gminy za 2020 (dane na dzień 31.12.2020), liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 27 337 osób, na pobyt czasowy 1634, łącznie 28 971 osób².

¹ <https://www.lesznowola.pl/strona-glowna/nasza-gmina/insygnia> - dostęp 04.05.2022 r.

W ciągu kolejnych 6 miesięcy liczba ta wzrosła do 30 418 osób³. Warto w tym miejscu podkreślić dynamikę przyrostu liczby ludności, obrazującą po części charakter gminy. W 31 grudnia 2009 gminę zamieszkiwały 18 002 osoby, w grudniu 2015 roku gminę zamieszkiwało już 22 557 osób. W ciągu 11 lat liczba mieszkańców wzrosła o 68,97 %. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców wzrosła o 116,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 35,2 lat i jest znacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. 58,9% mieszkańców gminy Lesznowola jest w wieku produkcyjnym, 27,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 13,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym⁴.

W skład gminy wchodzi 22 sołectwa: Garbatka, Jabłonowo, Janczewice, Jazgarzewszczyzna, Lesznowola, Łazy, Łazy II, Marysin, Mroków, Mysiadło, Nowa Wola, Nowa Iwiczna, Podolszyn, Stara Iwiczna, Stefanowo, Wilcza Góra, Władysławów, Wola Mrokowska, Wólka Kosowska, Zgorzała, Magdalenka, Zamienie. Siedzibą władz Gminy jest miejscowość Lesznowola.

W zakresie kultury i działań kulturalnych gmina Lesznowola prezentuje imponujący potencjał. Na terenie gminy działa, zgodnie z danymi GUS na koniec 2021 roku, 40 fundacji oraz 94 stowarzyszenia i organizacje społeczne. Według danych ARMIER (Krajowy Rejestr KGW) na terenie działa 6 kół gospodyń wiejskich: Koło Gospodyń Wiejskich w Magdalence i Łazach, Koło Gospodyń Wiejskich NI-Nowa Iwiczna, Koło Gospodyń Wiejskich "Warszawianki" we wsi Warszawianka, Koło Gospodyń Wiejskich w Mysiadle, Koło Gospodyń Wiejskich w Zgorzale, Koło Gospodyń Wiejskich "Integracja" we wsi Wola Mrokowska⁵.

---

² Raport o stanie gminy na rok 2020. Źródło: https://lesznowola.eobip.pl/_gALLERY/46/29/46291/RAPORT_o_stanie_Gminy_Lesznowola_za_rok_2020.pdf, Dostęp 06.05.2022.

³ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/> . Dostęp 09.05.2022.

⁴ GUS, 31.XII.2021

⁵ <https://krkgw.arimr.gov.pl/> . Dostęp 06.05.2022.

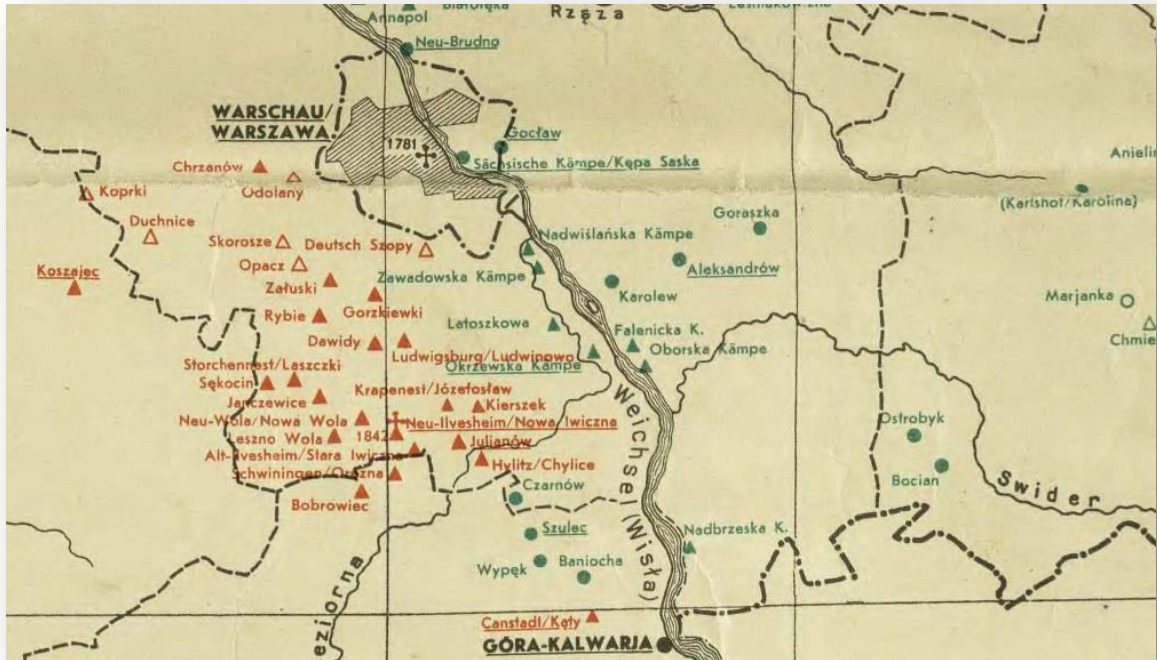

Miejscowość Nowa Iwiczna, będąca głównym przedmiotem diagnozy, posiada status sołectwa i jest oddalona o ok. 15 km od centrum Warszawy ale w niedalekiej odległości od jej obecnych granic administracyjnych. Przez sołectwo biegnie dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa nr 8 Warszawa – Kraków z przystankiem kolejowym Nowa Iwiczna. Zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym Ludności i Mieszkań w roku 2002 Nową Iwiczną zamieszkiwało 2 138 osób. W 2011 liczba ta sięgnęła 3 755 mieszkańców. Dane GUS oraz spójne z nimi dane zawarte w Raporcie o stanie gminy za 2020 rok, wskazują iż na dzień 31.12.2021 miejscowość zamieszkiwało 4 219 osób. Daje to oszałamiający wzrost liczby ludności o 97,33%. Brak niestety danych na koniec 2021 roku jednak biorąc pod uwagę ogólny wzrost liczby mieszkańców gminy Lesznowola, dynamikę wzrostu liczby mieszkańców gminy w pierwszym półroczu 2021, można za pewnik przyjąć utrzymanie tendencji wzrostowej liczby mieszkańców w Nowej Iwicznej.

Sama miejscowość jest relatywnie młoda. Została ona założona pod niemiecką nazwą Neu Ilvesheim⁶ w ramach akcji kolonizacyjnej, prowadzonej w latach 1801–1806 przez rząd pruski, po tym jak ziemie te znalazły się pod zaborem pruskim. W kolonii zamieszkali głównie osadnicy z południowo-zachodnich części Rzeszy Niemieckiej. Nazwa wsi pochodziła prawdopodobnie od miejscowości Ilvesheim, położonej w dzisiejszej Badenii-Wirtembergii. Obecną nazwę nadał wsi w 1820 rząd Królestwa Polskiego.

---

⁶ <https://rcin.org.pl/dlibra/publication/36277/edition/31639/content>. Karte der Deutschen Siedlungen in Mittelpolen : Maßstab 1:500 000, Bibliographisches Institut AG., 1938. Dostęp 03.05.2022.

Rys.3. Mapa niemieckich osad w centralnej Polsce. 1938 rok. ⁷

Charakterystyka Nowej Iwicznej odzwierciedla dostrzegalny i bardzo powszechny w ostatnich latach trend „rozlewania” się dużych miast na mniejsze, ościenne miejscowości i gminy. Trend ten jest wyraźnie widoczny w tempie przyrostu nowych mieszkańców w całej gminie jak i w samej Nowej Iwicznej. Tempo to generuje szereg problemów infrastrukturalnych ale i społeczno-kulturowych. Problemy te rysują się bardzo dokładnie w wynikach badania ankietowego oraz wynikach spotkania z mieszkańcami miejscowości, które to zostaną precyzyjnie przedstawione w kolejnych częściach diagnozy.

⁷ Tamże.

Zdjęcie 1. Siedziba Gminnego Ośrodka Kultury w Lesznowoli – Stara Iwiczna.

GMINNY OŚRODEK KULTURY W LESZNOWOLI

Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli przyjął bardzo ciekawą strukturę podyktowaną charakterystyką demograficzną gminy. Bardzo duża gęstość zaludnienia wymusza zorganizowanie rozszanych jednostek pomocniczych na terenie całej gminy. Sieć filii GOK jest bardzo bogata celem zaspokojenia potrzeb kulturalnych wszystkich mieszkańców gminy. W skład wspomnianej sieci wchodzi:

- Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli (siedziba główna) ,Stara Iwiczna;
- Filia GOK Lesznowola w Mysiadle;
- Filia GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej;
- Filia GOK Lesznowola w Magdalence;
- Filia GOK Lesznowola w Łazach;
- Filia GOK Lesznowola we Władysławowie;
- Filia GOK Lesznowola w Wólce Kosowskiej;

Statutowymi zadaniami Gminnego Ośrodka Kultury w Lesznowoli są:

- a. prowadzenie różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowanie przez sztukę dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym seniorów,
- b. inicjowanie i stwarzanie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, kół, klubów zainteresowań, sekcji i zespołów,
- c. organizowanie spektakli teatralnych, projekcji filmowych, koncertów, festiwali, wystaw, przeglądów osiągnięć kulturalnych, konkursów, plenerów, odczytów edukacyjnych oraz imprez o charakterze artystycznym, rozrywkowym, turystycznym,
- d. współdziałanie ze szkołami, biblioteką, z instytucjami i organizacjami społecznymi, fundacjami, stowarzyszeniami i towarzystwami przy realizacji celów kulturalnych,
- e. organizowanie i prowadzenie kursów: tańca, fotografii, filmu, języków obcych, warsztatów plastycznych i rękodzieła ludowego, pracowni specjalistycznych itp.,
- f. prowadzenie działalności promocyjnej,
- g. prowadzenie działalności wydawniczej.

Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli, wraz ze swoimi filiami jest organizatorem i współorganizatorem bardzo wielu otwartych imprez i wydarzeń kulturalnych na terenie gminy. Wśród oferowanych mieszkańcom gminy atrakcji kulturalnych można wymienić koncerty, festyny rodzinne, spotkania z interesującymi i znanymi ludźmi, wydarzenia o charakterze patriotycznym, wycieczki, a także wernisaże malarstwa, fotografii, rękodzieła ludowego i artystycznego.

Gminny Ośrodek Kultury angażuje się również w rozwój talentów artystycznych: muzycznych, aktorskich, literackich czy plastycznych dorosłych mieszkańców gminy. Pod skrzydłami GOK Lesznowola prężnie działają amatorskie

zespoły artystyczne, które mogą poszczycić się licznymi nagrodami i wyróżnieniami w ogólnopolskich konkursach i przeglądach. Można wśród nich wymienić: Zespół Śpiewaczy TĘCZA (istnieje od 1986 roku), Zespół Piosenki Biesiadnej MROKOWIACY (istnieje od 2007 roku), Zespół kameralny OKTAWA (istnieje od 2007 roku), Lesznowolska Orkiestra Symfoniczna (istnieje od 2011 roku), Big Band dla Frajdy (istnieje od 2013 roku), Chór Gospel pn. Gospeltrain (istnieje od 2018 r.).

GOK organizuje także cykliczne zajęcia artystyczne, kulturalne i integracyjne. Pod skrzydłami GOK funkcjonują również kluby (Kluby Seniora, Klub Podróżnika PO HORYZONT) oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku. Oprócz powyższej działalności GOK organizuje również szeroki zakres konkursów i przeglądów o charakterze wewnętrznym i gminnym.

Zdjęcie 2. Filia GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej

Z początkiem 2022 roku oficjalnie swoje funkcjonowanie w nowej siedzibie rozpoczęła filia GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej. Wyremontowany budynek mieszczący się przy ulicy Ignacego Krasickiego 60, został w pełni umeblowany i w pełni wyposażony w niezbędny sprzęt. W budynku mieszczą się cztery sale tematyczne - sala muzyczna, sala taneczna, sala plastyczna/projektowa i sala zajęć grupowych, cztery łazienki, w tym jedna przystosowana dla osób niepełnosprawnych oraz kuchnia.

W 2022 roku, w semestrze zimowym, filia prowadziła szereg zajęć dla mieszkańców:

- nauka gry na gitarze,
- klocki Lego i programowanie,
- rytmika,
- Przestrzeń Rękodzieła,
- Klub Seniora,
- sztuka z odzysku,
- projektowanie mody,
- rysunek,
- arytmetyka mentalna dla seniorów,
- nauka gry na gitarze,
- Teatr TELIMENKA dla dzieci,
- nauka gry na instrumentach klawiszowych,
- Plastusie,
- pilates.

METODA BADAWCZA

Diagnoza, którą przeprowadziliśmy dotyczyła zdefiniowania zasobów oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców miejscowości Nowa Iwiczna oraz miejscowości ościennych. Zgodnie z założeniami projektu celem diagnozy jest ustalenie przyczyn niskiej frekwencji wśród określonych grup wiekowych odbiorców, czy oferta GOK jest atrakcyjna oraz jakie są potrzeby kulturalne mieszkańców.

Badania do diagnozy zostały przeprowadzone w kwietniu i maju 2022 roku. Teren naszych działań obejmował sołectwo Nowa Iwiczna oraz sołectwa ościenne jako że gęsta zabudowa powoduje zlewanie i niejako wzajemne przenikanie się miejscowości, a raczej jej mieszkańców. Przeprowadziliśmy badawcze spotkanie z mieszkańcami, badanie fokusowe, w tym: z pracownikami GOK, osobami reprezentującymi organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, liderami lokalnych społeczności.

W trakcie badania fokusowego zadaliśmy pytania dotyczące tego co ułatwia, a co utrudnia dostęp do kultury, zarówno w ujęciu infrastrukturalnym jaki i innych barier. W trakcie badania poruszona została kwestia zasobów personalnych, infrastrukturalnych w zakresie kultury. Uczestnicy spotkania mieli możliwość przedstawić zapomniane zabytki, miejsca będące niemymi świadectwami kultury i historii regionu. Zapytaliśmy również o to czy mieszkańcy wiedzą gdzie mieści się nowa filia GOK, czy ją już odwiedzili i czy zdają sobie sprawę, iż mogą wpływać poprzez swoje zaangażowanie na kształt oferty instytucji kultury.

Podczas spotkania diagnozującego z mieszkańcami, szczegółowo przedstawiano cele oraz założenia projektu i całego programu „DOM KULTURY+ INICJATYWY LOKALNE 2022”, zachęcano uczestników do aktywnego udziału w projekcie (wypełnianie ankiet, ocena oferty GOK, wzięcie udziału w konkursie na najlepsze inicjatywy). Animator z ramienia Narodowego Centrum Kultury, Pan Adam Radosz, przedstawił zebrany zarówno zasady aplikowania jak i bogaty katalog dobrych praktyk z minionych lat realizacji programu, które miały na celu pobudzić

wyobraźnię i stymulować do śmiałego precyzowania swoich własnych „marzeń kulturalnych”.

W toku badania poddano diagnozie w zakresie potencjału i potrzeb kulturalnych młodzieży w wieku szkolnym (Szkoła Podstawowa w Nowej Iwicznej).

Zdjęcie nr 3. Filia GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej w nocnej odsonie

W badaniu udział wzięło 39 uczniów szkoły podstawowej. Pozwoliło to na uwzględnienie w niniejszej ankiecie głosu najmłodszych odbiorców usług świadczonych przez filię GOK w Nowej Iwicznej.

Badania fokusowe zostały uzupełnione badaniem ankietowym przeprowadzonym w formie papierowej oraz z wykorzystaniem narzędzi ankietowych on-line. Ankieta w wersji papierowej wręczana była w trakcie badań fokusowych jak również beneficjentom filii GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej. Wersja elektroniczna ankiety została zamieszczona na stronie internetowej GOK

(www.gok-lesznowola.pl) oraz na profilu GOK w wiodącym portalu społecznościowym. Działaniom badawczym towarzyszyła szeroka akcja promocyjna zadania – plakaty, informacja na stronie internetowej GOK, na profilu w mediach społecznościowych placówki. Do dnia 15.05.2022 wpłynęły łącznie, drogą elektroniczną i papierową 62 ankiety.

Wyniki poszczególnych narzędzi zostaną szczegółowo zreferowane oraz zinterpretowane w dalszej części diagnozy.

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW SOŁECTWA NOWA IWICZNA ORAZ SOŁECTW OŚCIENNYCH.

Ankieta składała się łącznie z 29 pytań, 16 pytań zamkniętych, 6 pytań półotwartych oraz 7 otwartych, w tym rozbudowana metryczka celem precyzyjniejszego profilowania wyników diagnozy. Obszerność ankiety wymuszona została przez okoliczności prowadzenia badań ankietowych (pandemia COVID) oraz charakterystyki sołectwa Nowa Iwiczna (utrudnione dotarcie do mieszkańców). Pandemia Covid-19 wymusiła ograniczenie intensywności otwartego i bezpośredniego stosowania narzędzi badawczych. Utrudnieniem w dotarciu do mieszkańców jest również „sypialniany” charakter sołectwa, stanowiącego noclegownie miasta stołecznego Warszawy z racji doskonałego skomunikowania. W ankiecie poruszone zostały zagadnienia dotyczące między innymi wieku respondentów, stopnia i formy zaangażowania kulturalno-społecznego mieszkańców sołectwa i sołectw ościennych, ich preferencji kulturalnych ale również form spędzania wolnego czasu czy stopnia aktywności w zakresie korzystania z propozycji GOK Lesznowola, w tym filii w Nowej Iwicznej.

W związku z uruchomieniem filii GOK w Nowej Iwicznej w nowej lokalizacji, zwrócono się do respondentów z pytaniami czy znają nową lokalizację i czy mieli już sposobność odwiedzić filię. Zadano również pytania o gotowość zaangażowania w prace filii GOK w formie wolontariatu. W badaniu ankietowym znalazły się również pytania otwarte dotyczące potencjału kulturalnego sołectwa i gminy. Chcąc zdiagnozować sytuację społeczności lokalnej, jej wpływ na kulturę, zapytano również za co respondenci lubią sołectwo, co utrudnia im życie, jakie są oczekiwania młodych rodzin z dziećmi (tu należy pamiętać o średniej wieku mieszkańców sołectwa znacznie poniżej średniej dla województwa i kraju). Padły pytania dotyczące osób/grup działających w zakresie szeroko pojętej kultury, które dotychczas nie miały możliwości skorzystania ze wsparcia GOK. W celu rozpoznania zasobów gminy w ankiecie znalazło się również pytanie dotyczące interesujących

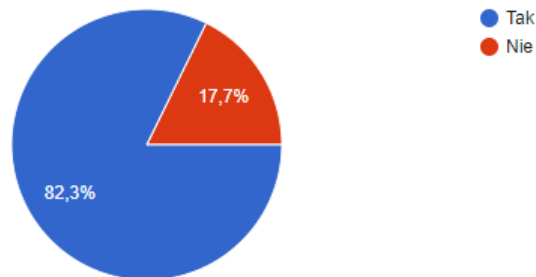

z punktu widzenia kultury, miejsc, budynków oraz ciekawych ludzi, np. przedstawicieli ginących zawodów, artystów, rzemieślników artystycznych, etc. Członkowie społeczności lokalnej poprzez uczestnictwo w badaniu mogli wyrazić swoje opinie na temat stanu kultury na terenie sołectwa i gminy, zasobów kultury oraz potrzeb kulturalnych czy też zadań, jakie w ich odczuciu powinien realizować GOK Lesznowola filia w Nowej Iwicznej.

Mając na uwadze fakt, iż z początkiem roku 2022 filia GOK Lesznowola została przeniesiona do nowej lokalizacji, zwrócono się do badanych z pytaniem, czy wiedzą gdzie znajduje się nowa siedziba filii GOK. Jak przedstawia poniższy wykres, poziom wiedzy na ten temat jest zadowalający, ale daleki od ideału. Spora liczba badanych, sięgająca 17,7% nie wie, gdzie znajduje się nowa siedziba filii GOK.

Czy wie Pani /Pan gdzie mieści się filia GOK w Nowej Iwicznej ?

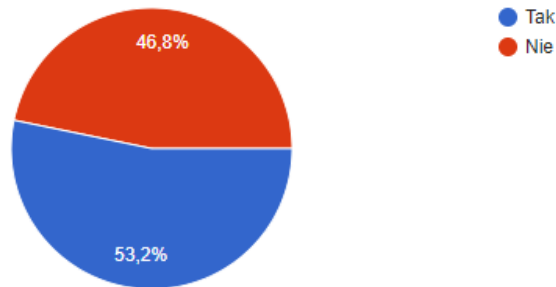
62 odpowiedzi

Czy byli Państwo w jej siedzibie ?

62 odpowiedzi

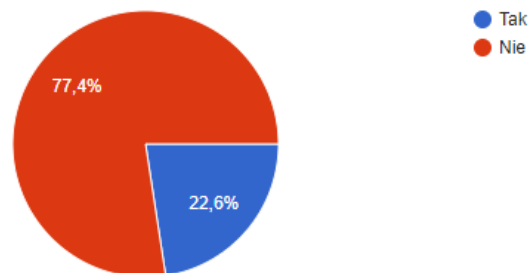

Zdecydowanie gorsze statystyki dotyczą odsetka osób, które odwiedziły filię w nowej siedzibie. Praktycznie połowa bo 46,8 % respondentów nigdy nie odwiedziła filii GOK. Pokazuje to jak ogromna praca przed pracownikami GOK na polu promocji instytucji kultury na terenie sołectwa. Warto tu zauważyć techniczny aspekt, niuans całej sytuacji. Budynek filii jest oddalony od ulicy i ukryty za terenem zielonym.

Trzecim pytaniem jakie znalazło się ankiecie było pytanie dotyczące wolontariatu w obrębie kultury, przy współpracy z filią GOK.

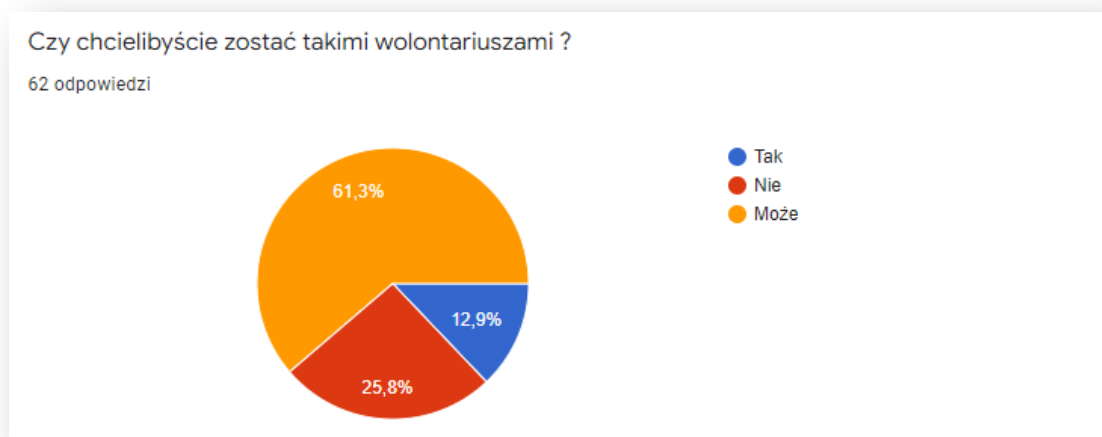
Czy wiecie Państwo, że możecie zostać wolontariuszami GOK i uczestniczyć w organizacji imprez mając wpływ na działania kulturalne w gminie, poznając osobiście artystów?

62 odpowiedzi

77,4% badanych nie było świadomych, że istnieje możliwość zaangażowania na zasadach wolontariatu w działania filii GOK w Nowej Iwicznej. Brak świadomości istnienia takiej możliwości powoduje powstanie bariery powstrzymującej aktywność mieszkańców w sferze kultury. Ma to ogromne znaczenie w kontekście planowania naboru wniosków na realizację inicjatyw kulturalnych w ramach projektu, w ramach którego powstała niniejsza diagnoza. O ogromnym potencjale w tym zakresie świadczą odpowiedzi na jedno z kolejnych pytań. Zwrócono się mianowicie do badanych z pytaniem czy mając już wiedzę na temat możliwości takiego zaangażowania zdecydowaliby się zostać wolontariuszem. Jak przedstawia poniższy wykres koncepcję taką zdecydowanie odrzuciło jedynie 25,8% ankietowanych. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 12,9% badanych. Ciekawie wygląda najliczniej reprezentowana grupa badanych, która udzieliła odpowiedzi „może” – 61,3%. Tak ogromna liczba osób wahająca się, dopuszczająca taką możliwość, świadczy o ogromnym potencjale, drzemącym w społeczności lokalnej. Zadaniem instytucji kultury powinno być przekucie tych „może” w „tak”.

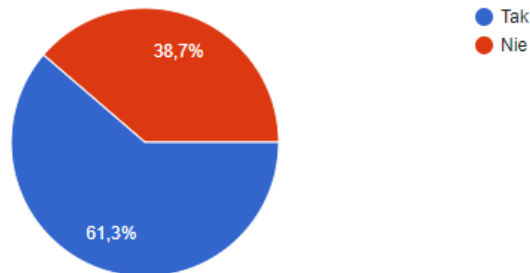

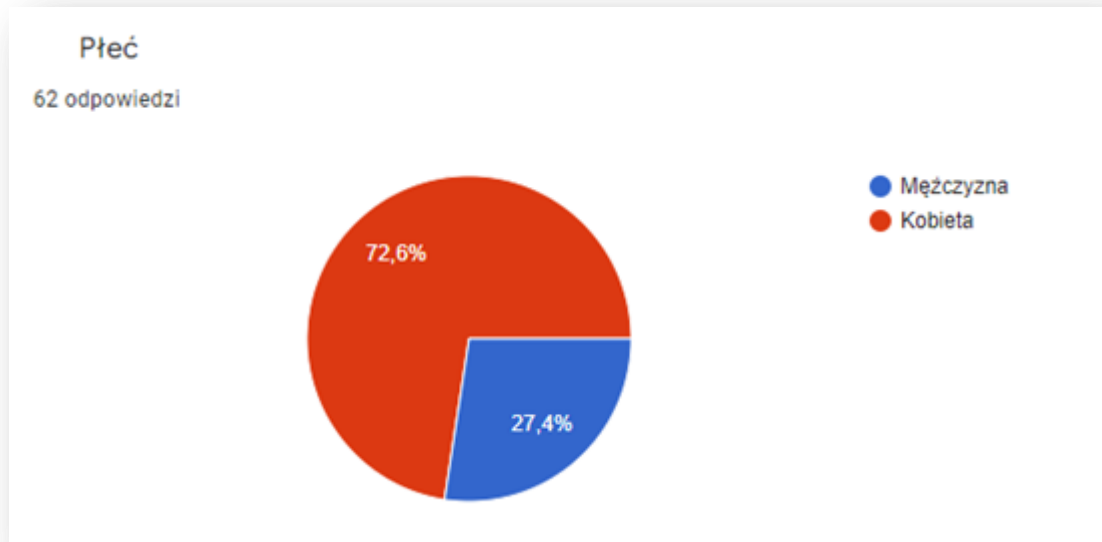
Z tematem dotyczącym partycypacji mieszkańców w działania kulturalne łączy się również pytanie dotyczące wprost zainteresowania ankietowanych zaangażowaniem w realizację swoich „marzeń kulturalnych” w ramach projektu „Wielkie otwarcie kultury”.

Gdyby była możliwość zrealizowania Państwa „Marzenia kulturalnego” czy podjęlibyście Państwo trud współorganizacji, w przypadku sfinansowania go przez GOK w ramach projektu „Wielkie otwarcie kultury”?

62 odpowiedzi

61,3 % badanych zadeklarowało zainteresowanie realizacją swojego „marzenia kulturalnego”. Budującym jest fakt, iż jest to liczba 38 osób. Stanowi to kolejny dowód na to, jak ogromnym potencjałem ludzkim dysponuje Nowa Iwiczna. Ważnym jest podjęcie wszelkich starań mających na celu zwrócenie uwagi mieszkańców, w tym osób które wzięły udział w badaniu, na ogłoszony konkurs inicjatyw i zachęcenie ich do aplikowania. Udział w konkursie może stanowić bodziec wywołujący, będący podwaliną dalszego zaangażowania.

Wykres 1 Analiza podziału płci uczestników badania.

Dzięki prowadzonemu sondażowi diagnostycznemu udało się dotrzeć do szerokiego grona mieszkańców Nowej Iwicznej. Uwzględniając ankiety jakie wpłynęły fizycznie oraz elektronicznie, do filii GOK dotarły 62 ankiety. Respondenci stanowili zbiór bardzo zróżnicowany ze względu na płeć, wiek i wykształcenie.

Analiza cech demograficznych badanych pokazała, iż zdecydowanie przeważającą grupę ankietowanych stanowiły kobiety 72,6%. Jak wskazuje powyższy diagram, będący opracowaniem złożonych ankiet. Może to świadczyć o tym, że panie w większym stopniu są zainteresowane projektem, a co za tym idzie chcą angażować się bardziej w rozwój sfery kulturalnej w sołectwie Nowa Iwiczna oraz generalnie w gminie Lesznowola. Dysproporcja ta widoczna była również w trakcie spotkania z mieszkańcami sołectwa, temat ten zostanie rozwinięty w kolejnej części diagnozy, dotyczącej analizy tego spotkania. Problem „feminizacji” szeroko pojętego sektora kultury jest problemem powszechnym.

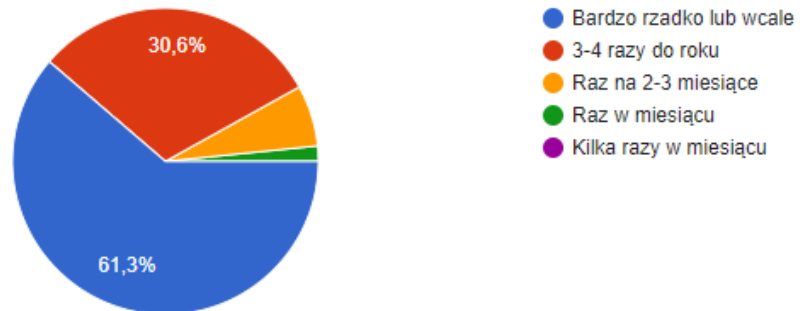
Wykres 2 Struktura wiekowa uczestników badania.

Uczestnicy badania zostali poproszeni o wskazanie swojego przedziału wiekowego. Bardzo interesująco przedstawia się kwestia analizy struktury uczestników badania. Jak przedstawiono na wykresie nr 2, najliczniejsze odpowiedzi pochodziły od grupy wiekowej 36-45. Drugą w kolejności najbardziej zainteresowaną grupę wiekową stanowi grupa osób w wieku 46-55 lat. Dostrzegalnie najniższe zainteresowanie tematyką przedstawia najmłodsza grupa wiekowa osób badanych, mianowicie do 17 lat oraz grupa 18 – 25 lat. Wyniki te są spójne z opiniami pracowników GOK Lesznowola. Warto w tym miejscu podkreślić, iż 90 % ankiet zostało przesłanych drogą elektroniczną co teoretycznie powinno stawiać najmłodszą grupę w najkorzystniejszym świetle, chociażby w kontekście braku barier technicznych (ankietę można było uzupełnić na komputerze, tablecie, telefonie z dostępem do Internetu). Świadczy to dobitnie o małym zaangażowaniu najmłodszej z badanych grup. Może też, ale nie musi, wskazywać na niską atrakcyjność treści internetowych jakie publikuje GOK dla tychże grup wiekowych.

Jak często bierze Pani/Pan udział w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie sołectwa Nowa Iwiczna (koncerty, festyny, warsztaty, konkursy, wystawy, pokazy etc.)?

62 odpowiedzi

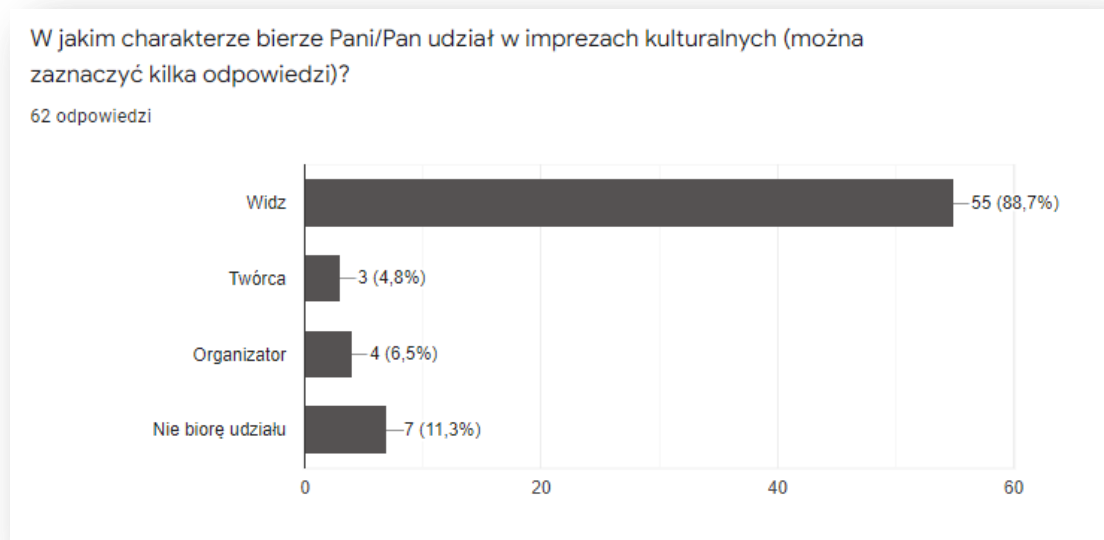
Wykres 3 Intensywność uczestnictwa osób badanych w kulturze.

Kolejne pytanie skierowane do respondentów dotyczyło intensywności korzystania z oferty kulturalnej w sołectwie Nowa Iwiczna. Pytanie służyło określeniu stopnia partycypacji mieszkańców w zajęciach, warsztatach, spotkaniach czy imprezach organizowanych przez filię GOK dla społeczności lokalnej. Znamiennym jest fakt, iż 61,3% respondentów wskazała, że uczestniczy bardzo rzadko lub wcale. Dużo ponad połowa badanych, 38 osób, w stopniu znikomym wykorzystuje ofertę filii GOK bądź nie korzysta z niej wcale. Wśród tych 38 osób dominują zwłaszcza osoby w wieku 36-45 lat (18 osób) oraz 46-55 lat (9 osób). W przypadku drugiej, najliczniejszej grupy odpowiedzi, aż 30,6% badanych, czyli aż 19 osób, uczestniczy średnio raz na kwartał w wydarzenia kulturalnych na terenie sołectwa. Odpowiedzi ankietowanych mogą wskazywać na potrzebę modyfikacji oferty, w tym zajęć stałych, w celu zachęcenia mieszkańców sołectwa do częstszego, regularnego korzystania z propozycji filii Ośrodka Kultury. Jedynie 1 osoba wskazała, iż korzysta co najmniej raz w miesiącu z oferty GOK. 4 osoby wskazały, iż czynią to raz na 2-3 miesiące. Te dwie grupy dają tylko 8,06 % respondentów, którzy

korzystają cyklicznie z oferty kulturalnej. Pozostała część ankietowanych to zdecydowanie uczestnicy „eventowi”, okazjonalni, niezaangażowani. Uwidacznia się tu ponownie „sypialniany” charakter miejscowości. Przedziały wiekowe 36-55, to osoby w szczycie możliwości produkcyjnych, zawodowych, które dysponują najmniejszą ilością czasu wolnego. Zmuszone są dzielić go przeważnie między pracę zawodową oraz obowiązki rodzinne. Obrazuje to również wskazanie przez 22 osoby z 27 osób z tego przedziału wiekowego, iż czas wolny posiadają jedynie w weekend, sporadycznie wieczorem. 3 osoby wskazały, że nie dysponują czasem dla siebie wcale.

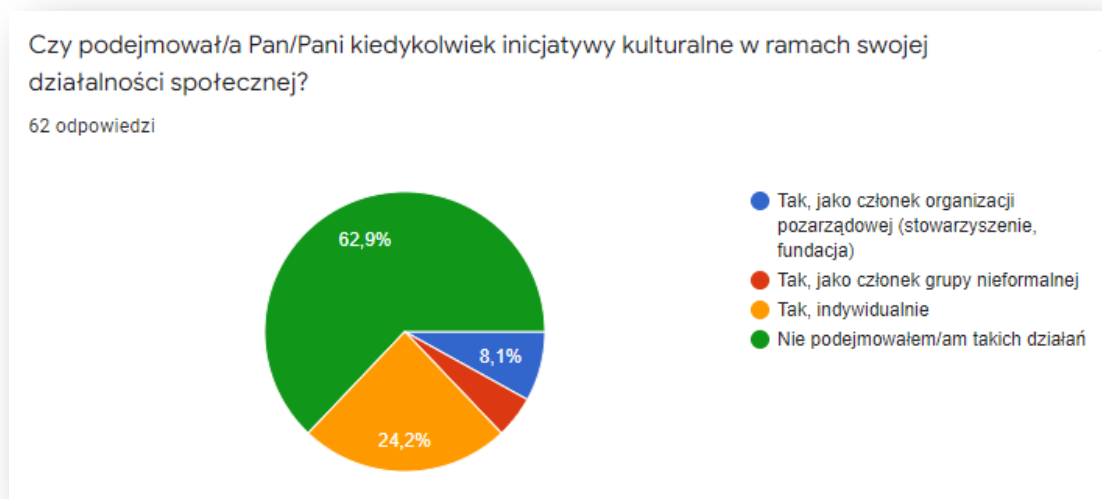
Wykres 4 Charakter uczestnictwa w kulturze.

Jako uzupełnienie pytania dotyczącego intensywności korzystania z oferty kulturalnej filii, zapytano ankietowanych o charakter uczestnictwa. Aż 88% wskazało, iż uczestniczyło jak widz. Dane te należy uzupełnić o informację, iż z spośród 55 osób, które uczestniczyło jako widz, aż 49 respondentów nie pełniło żadnej innej funkcji, tzn. nie było ani twórcą ani też organizatorem. Stanowi to wysokie 79,03% ogółu badanych. Możemy przyjąć, że jest to grupa nakierowana

na bierne uczestnictwo w kulturze. Celem filii GOK powinno być zmniejszenie odsetka osób nie korzystających z kultury oraz korzystających w sposób pasywny a przez to mniej skuteczny. Wśród ankietowanych 6 osób brało udział w imprezach kulturalnych w podwójnym i/lub potrójnym charakterze. Świadczy to o raczej średnim potencjale osobowym miejscowości w kontekście kultury. Pytanie otwarte dotyczące ciekawych osób, artystów działających na terenie miejscowości, padały odpowiedzi, iż takie osoby są, ale nie angażują się na terenie miejscowości. Ich aktywność artystyczna, szeroko pojęta kulturalna skupia się na stolicy. Celem GOK powinno być zwrócenie ich uwagi na istnienie instytucji kultury na terenie miejscowości i gminy.

W dalszej części badania ankietowani zostali poproszeni o określenie, czy kiedykolwiek podejmowali jakiegokolwiek inicjatywy kulturalne i jeśli tak to jako osoba fizyczna czy przedstawiciel osoby prawnej? Zgodnie z wykresem nr 5, aż 62,9 % ankietowanych (39 osób) nigdy nie podjęło żadnej inicjatywy kulturalnej, czy to indywidualnie czy jako organizacja/grupa osób.

Wykres nr 5 Zaangażowanie w kulturę.

Z drugiej strony zaś, 12,9% (8 ankietowanych) podejmowało aktywność jako członek grupy, czy to sformalizowanej czy też nieformalnej. Jest to wskaźnik dopełniający obrazu poziomu aktywności mieszkańców Nowej Iwicznej. Warto

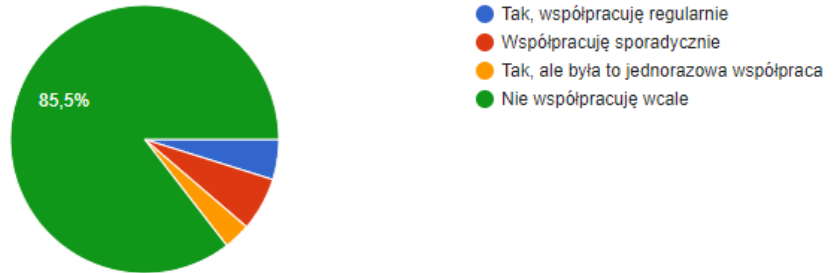
odnotowania jest, zwłaszcza w kontekście niskiej aktywności osób młodych, spośród 37,1% ankietowanych, którzy podjęli inicjatywę kulturalną, że jedynie 3,23% stanowiły osoby z przedziału wiekowego 18-25 lat (2 osoby) i 4,84% stanowiły osoby w przedziale wiekowym 26-35 lat (3 osoby).

W dalszej części ankiety, w odniesieniu do zasobów i potencjału miejscowości w kontekście kultury, zwrócono się do badanych z pytaniem czy dostrzegają w swoim najbliższym otoczeniu osoby lub grupy osób, które działają w zakresie kultury na terenie Nowej Iwicznej. Pytanie miało na celu określenie świadomości potencjału ludzkiego ale tego nie figurującego w rejestrach GOK, zbadanie swoistej „szarej strefy” kultury na terenie miejscowości. Jest to ważne dla samego Ośrodka Kultury w kontekście poszerzania zasięgu i form działania. Wśród odpowiedzi pojawiły się głosy respondentów, którzy sami zajmują się „hobbystycznie rękodziełem (szydełkowanie, makrama)”. Ankietowani byli zdania, iż na terenie miejscowości zamieszkują „liczni artyści, niestety działający w stolicy, nie angażujący się na rzecz lokalnej społeczności”, głosów o takim wydzwieku było kilka (np. „są takowe osoby ale nie udzielają się na rzecz sołectwa”). Wskazywane były również podmioty działające w obrębie kultury, m.in. KGW Zgorzałe, szkoły, biblioteki. Wskazane zostały również „osoby tworzące teatr amatorski na bardzo wysokim poziomie”.

Czy współpracował/a Pan/Pani z Gminnym Ośrodkiem Kultury w realizacji wydarzenia kulturalnego na terenie Nowej Iwicznej lub gminy? Wybierz 1 odpowiedź.

62 odpowiedzi

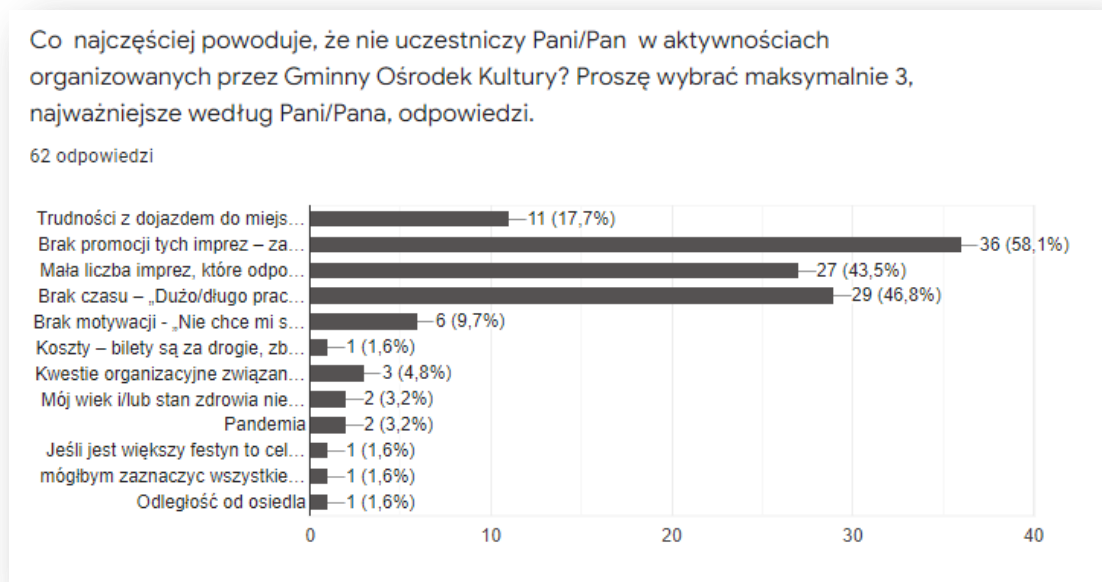

Wykres 6 Współpraca z GOK

W następnej części badania sondażowego ankietowani – potencjalni beneficjenci oferty filii GOK w Nowej Iwicznej – precyzowali, czy i ewentualnie jak często mają okazję współpracować z Ośrodkiem Kultury. Pytanie służyło określeniu stopnia partycypacji mieszkańców w funkcjonowaniu Ośrodka Kultury, co bezpośrednio przekłada się na możliwość kreowania jego funkcjonowania. 4,84 % ankietowanych współpracuje regularnie z GOK. 6,45% respondentów współpracuje sporadycznie. Jednorazową współpracę zadeklarowało 3,23%. Przysłuchając 85,% ankietowanych zadeklarowało, iż nie współpracuje i nie współpracowało nigdy z GOK. Kwestia przeanalizowania przez GOK stopnia możliwości uczestnictwa mieszkańców w realizacji zadań Ośrodka i podjęcia działań mających na celu zmianę tych statystyk.

Chcąc odpowiedzieć na pytanie co jest najczęściej przyczyną braku uczestnictwa w ofercie GOK, również i o to zapytano osoby uczestniczące w badaniu. Badani mieli możliwość wskazania maksymalnie 3 przyczyn. Odpowiedzi zostały zaprezentowane na wykresie nr 7. Najliczniej zgłaszany był argument (36 respondentów czyli 58,1%) braku promocji imprez oferowanych przez GOK (w tym również filie GOK). Potencjalni odbiorcy, jak wskazują uczestnicy badania,

Wykres 7 Przyczyny braku uczestnictwa ankietowanych w oferowanych przez GOK formach aktywności kulturalnych.

dowiadują się o oferowanych formach wsparcia za późno lub nawet po fakcie. Drugą w kolejności, najczęściej występującą przyczyną był brak czasu. Odpowiedź taką wskazało 46,8 % ankietowanych. Na trzecim miejscu uplasowała się mała liczba imprez, które odpowiadałyby oczekiwaniom i zainteresowaniom odbiorców. 43,5% ankietowanych wskazało taką przyczynę. Pozostałe bariery wymienione przez uczestników badania ankietowego to kolejno od najczęściej występujących: trudności z dojazdem do miejsca, w którym odbywa się impreza (17,7%) – wynik ten potwierdzają również głosy uczestników spotkania fokusowego, brak motywacji (9,7%), kwestie organizacyjne związane z imprezą (np. bezpieczeństwo, zaplecze

kulinarne, itd.) (4,8%), wiek i/lub stan zdrowia (3,2%), pandemia (3,2%), koszty uczestnictwa (1,6%).

Chcąc zdiagnozować potencjał kulturalny miejscowości zadano ankietowanym pytanie o to czy w ich miejscowości, bezpośrednim otoczeniu są miejsca/budynki interesujące z punktu widzenia historycznego lub kulturowego (np. stare budynki, ruiny, zapomniane miejsca kultu, pomniki przyrody, inne ciekawe miejsca).

Zdjęcie 4. Dworzec kolejowy Nowa Iwiczna

Spośród 62 ankietowanych jedynie 27,42% wskazało, że takie miejsca występują (17 osób). Były to miejsca w przeważającej większości poza miejscowością Nowa Iwiczna. Ankietowani wskazali między innymi dwór z 2 połowy XVIII w. w Lesznowoli, resztki parku podworskiego z pomnikiem przyrody - 200-letnim wiązem szypułkowym, dworek nad stawem w Mysiadle, historyczny krzyż w Zgorzale, przedwojenna poniemiecka zabudowa, „Mazur” – gład narzutowy w Piasecznie. Wśród odpowiedzi znalazły się również współcześnie zbudowane

miejsca użyteczności publicznej jak skate park przy szkole podstawowej. Wskazany został również dworzec kolejki, nazwany żartobliwie „ruchliwym jak w Berlinie”.

Pytając o ciekawe z punktu widzenia kultury miejsca nie sposób pominąć aspekt jakości życia w sołectwie Nowa Iwiczna. Zwrócono się w ankiecie z prośbą o wskazanie czy jest na terenie Nowej Iwicznej coś, czego nie ma w innych miejscowościach. 27 badanych udzieliło odpowiedzi na to pytanie. Odpowiedzi dotyczyły historii miejscowości związanej z osadnictwem niemieckim na początku XIX wieku („Historia- osiedle powstało w 1801r. jako kolonia niemiecka z 15 gospodarstwami”). Mieszkańcy wskazywali również ciekawe i ważne wydarzenia historyczne jakie miały miejsce w niedalekim sąsiedztwie („negocjacje w Magdalence poprzedzające obrady "okrągłego stołu"). Jako zaletę badani wskazywali skatepark, stację kolejki i przejazd kolejowy (również jako wadę).

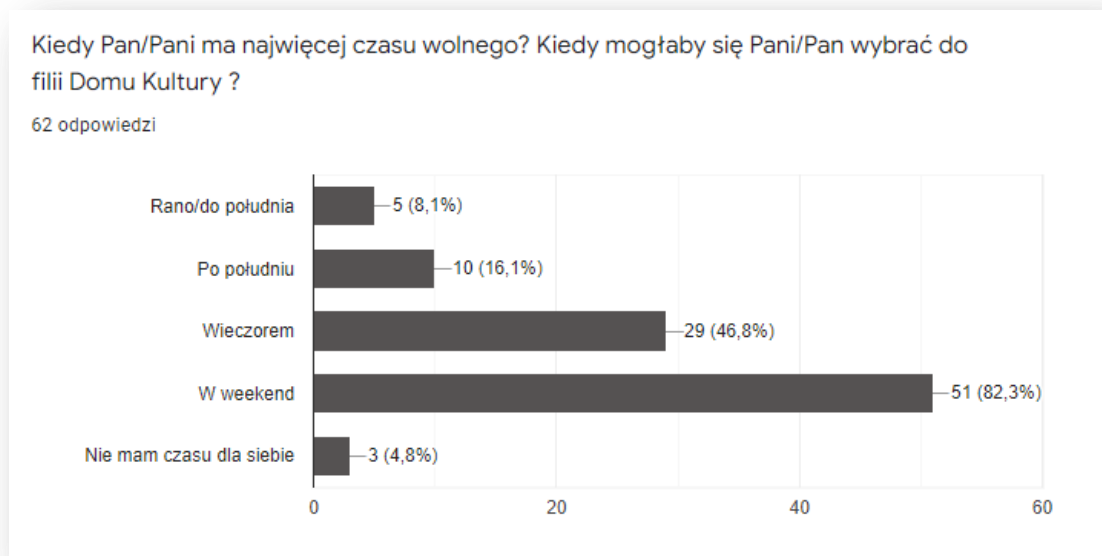
Padło również pytanie za co badani lubią swoje sołectwo. Pośród różnych odpowiedzi najczęściej wybrzmiewał duży potencjał mieszkańców (wykształceni, wykwalifikowani), ich przebojowość, silna chęć integracji pomimo przeciwnościom i trudnościom. Mieszkańcy wskazali również, że lubią miejscowość za bardzo dobre skomunikowanie ze stolicą, bliskość placówek edukacyjnych i kulturalnych, dynamikę rozwoju. Część badanych wskazała sypialniany charakter miejscowości jako czynnik pozytywny, przekładający na spokojny, kameralny klimat miejscowości.

Interesujące w kontekście diagnozy są również odpowiedzi na pytanie co utrudnia mieszkańcom życie w Nowej Iwicznej. W odpowiedzi na to pytanie mieszkańcy wskazywali przede wszystkim ogromne zagęszczenie budynków mieszkalnych, braki w infrastrukturze spowodowane ponadnormatywnym dynamizmem rozbudowy osiedli mieszkaniowych. Dotyczy to braku chodników, ścieżek, żłobków i przedszkoli. Brak, w opinii ankietowanych, planowania przestrzennego wymuszającego powstawanie przestrzeni zielonych, służących mieszkańcom. Mieszkańcy utyskiwali w ankietach na ogromne problemy

komunikacyjne w obrębie miejscowości. Dotyczy to również komunikacji pomiędzy poszczególnymi osiedlami.

Najważniejszym zasobem każdej społeczności są ludzie i kapitał w nich drzemący. Stąd ankietowanych również zapytano o to czy w ich miejscowości, najbliższym otoczenia działają, tworzą ciekawe osoby np. artyści, malarze, poeci, muzycy, rzeźbiarze, artyści ludowi, rzemieślnicy praktykujący. Na 62 ankietowanych tylko 17 osób wskazało, iż posiada wiedzę o takich osobach jednak bez wskazania konkretnych osób. Wskazano kategorię twórców: muzyków, malarzy, rzeźbiarzy, piosenkarzy.

Wykres 8 Czas wolny respondentów.

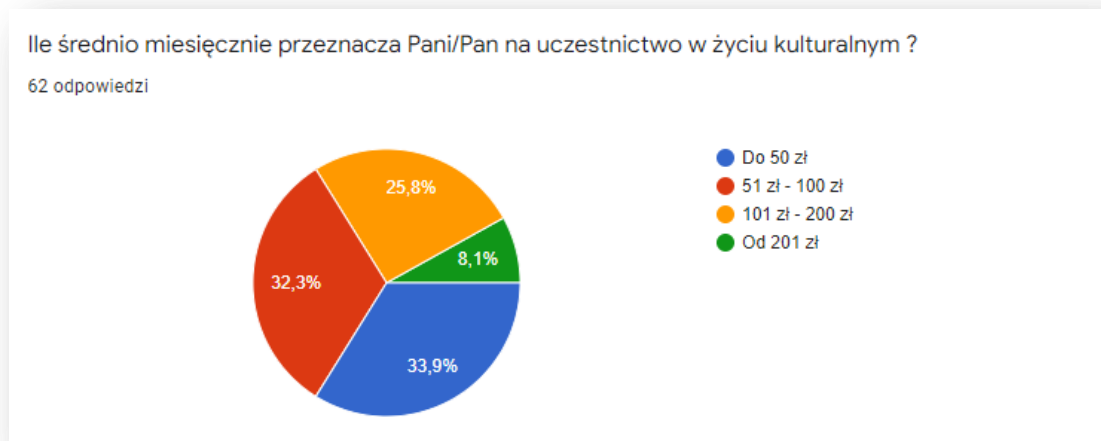
W dalszej części badania ankietowani zostali poproszeni o określenie, czy/kiedy dysponują czasem wolnym, ponieważ jest to czynnik, który ma ogromny wpływ na korzystanie przez mieszkańców miejscowości z oferty Ośrodka Kultury. Możliwości czasowe respondentów powinny stanowić punkt wyjścia do planowania przez filię GOK harmonogramu/ godzin zajęć, spotkań czy imprez. Zdecydowana większość badanych deklaruje, iż ma czas dla siebie (jedynie nieco ponad 4,84% respondentów przyznało, że nie dysponuje czasem wolnym). Jest to cenna informacja dla filii GOK, gdyż potwierdza zasadność wypracowania

propozycji kulturalnych, dzięki którym mieszkańcy będą mogli w interesujący i konstruktywny sposób spożytkować swój czas wolny. Placówka, tworząc ofertę, powinna wziąć pod uwagę, że przeważająca część badanych dysponuje czasem wolnym w weekend (82,3%), wieczorem (46,8%) oraz po południu (16,1%).

Kolejnym poruszonym w badaniu ankietowym zagadnieniem była kwestia zasobów finansowych jakie respondenci wydają miesięcznie na korzystanie z kultury. Bilety wstępu do teatru, filharmonii mogą stanowić spore obciążenie budżetu domowego.

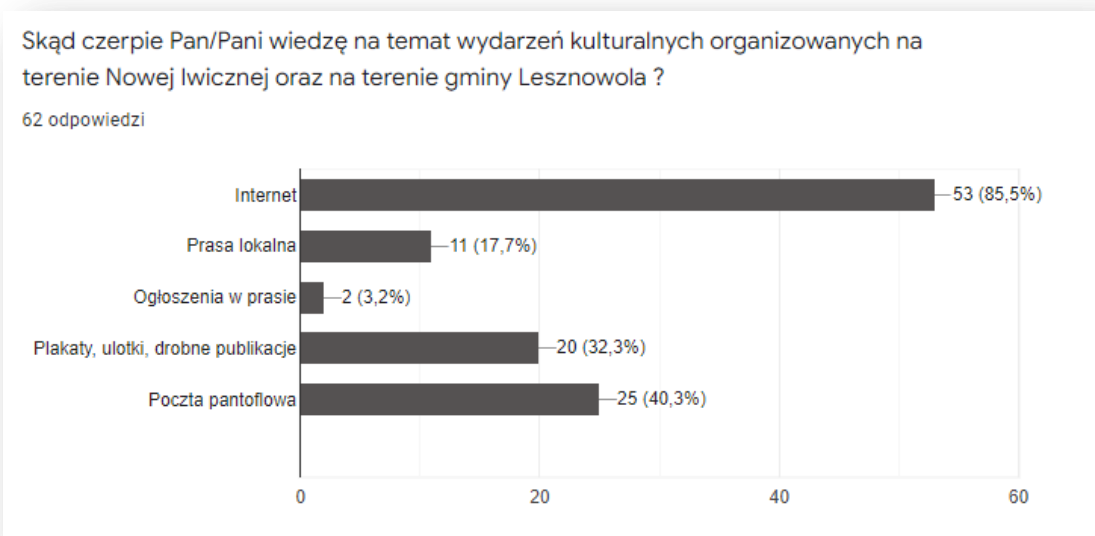
Wykres 9. Miesięczny budżet na kulturę.

33,9% respondentów wskazała, że wydaje lub jest gotowa wydać nie więcej niż 50 zł miesięcznie na uczestnictwo w życiu kulturalnym. Wyniki badania ankietowego i wyniki spotkania z mieszkańcami jednoznacznie wskazują finanse, a dokładnie ich brak, jako barierę w dostępie do kultury, zwłaszcza kultury wysokiej. Na 62 biorących udział w badaniu tylko pięć osób (!) zadeklarowało, że wydaje miesięcznie 201 zł lub więcej na korzystanie z dostępnej oferty kulturalnej. Między 101 zł a 200 zł to wydatki zadeklarowane przez 16 ankietowanych. Przedział 51 zł - 100 zł wskazało 20 badanych. Wyniki te świadczą o priorytetach jakimi kierują się

ankietowani w kontekście niedostatku środków do życia. Pierwszeństwo ma zaspokojenie potrzeb egzystencjalnych, potrzeby wyższe znajdują się na drugim planie, zwłaszcza w chwili obecnej kiedy mamy do czynienia z pogłębiającym się kryzysem spowodowanym wieloma czynnikami zewnętrznymi. Wynioskować z tego należy, iż aby dotrzeć z ofertą kulturalną do szerszej grupy odbiorców koniecznym jest utrzymanie jej cen na przystępnym poziomie lub wręcz zapewnienie oferty bezpłatnej dostosowanej do potrzeb i oczekiwań potencjalnych odbiorców.

I tu dochodzimy do pytania o profilowanie oferty kulturalnej. Zadano badanym pytanie o to, co mogłoby sprawić, że chętniej korzystaliby z oferty kulturalnej GOK, w tym filii w Nowej Iwicznej. Najwięcej respondentów wskazało

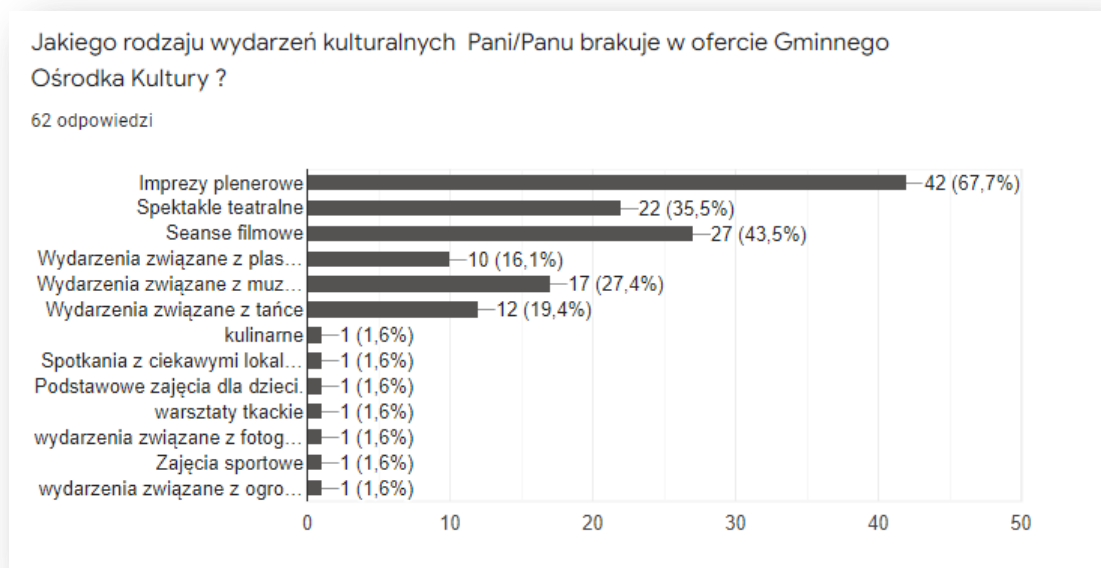

Wykres 10. Promocja oferty kulturalnej.

skuteczniejszą promocję jako czynnik, który stanowiłaby rozwiązanie dla 56,5% badanych. Na drugim miejscu pod względem liczby odpowiedzi znalazła się kwestia właściwego dopasowania dni i godzin oferowanych wydarzeń do możliwości odbiorców. Opcję tą wskazało 53,2% badanych. Na ostatnim miejscu podium znalazło się lepsze poznanie potrzeb odbiorców, wskazane przez 48,4 % badanych. Brak odpłatności lub niższa cena znalazły się dopiero na czwartym miejscu z 12,9%.

Przywołując do tablicy kwestię informacji i promocji działań GOK na terenie Nowej Iwicznej, zadano badanym pytanie o źródło informacji na temat wydarzeń kulturalnych na terenie sołectwa i gminy. Aż 85,5% ankietowanych wskazało

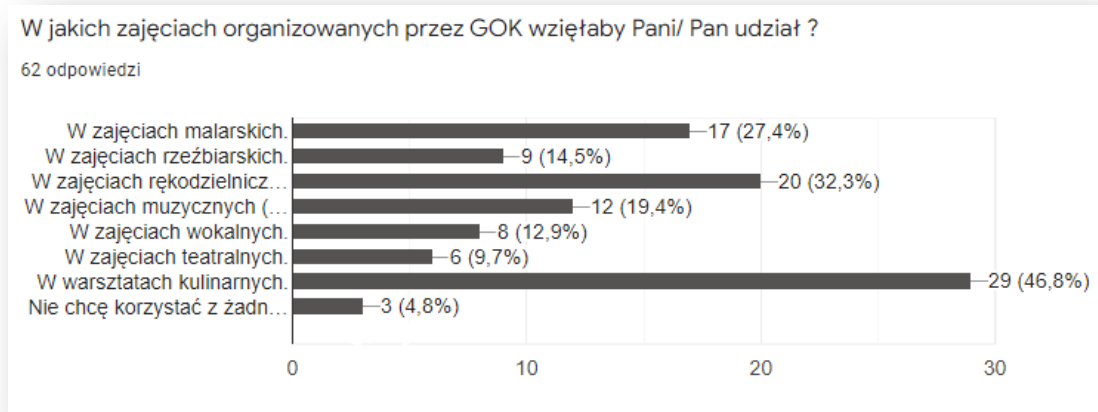
Wykres 11. Potrzeby kulturalne mieszkańców.

Internet jako główne i dominujące źródło informacji. Na drugim miejscu wskazano pocztę pantoflową 40,3%. Trzecie miejsce przypadło plakatom, ulotkom i drobnym publikacjom 32,3%. Czwarta lokata i 17,7% to prasa lokalna. Wyniki te wpisują się w obraz szybkiego tempa życia mieszkańców i ogromnej roli nowoczesnych mediów. Wskazuje to na fakt jak ważne jest umiejętne stosowanie Internetu, w tym mediów społecznościowych w promocji wszelkich przedsięwzięć.

Kontynuując temat zainteresowania badanych ofertą kulturalną GOK, zwrócono się do ankietowanych z pytaniem dotyczącym rodzaju wydarzeń kulturalnych jakich brakuje w ofercie GOK. Respondenci najliczniej zgłaszali zainteresowanie imprezami plenerowymi. Ten rodzaj aktywności kulturalnej wskazało 67,7%. Natomiast 43,5% odpowiadających, wskazało seanse filmowe

a 35,5% spektakle teatralne. Tuż za podium znalazły się wydarzenia związane z muzyką (27,4%). Wyniki te jednoznacznie wskazują, iż mieszkańcy nastawieni są na bierne uczestnictwo w kulturze na zasadzie widza, odbiorcy.

Wykres 12. Potrzeby kulturalne mieszkańców – ciąg dalszy.

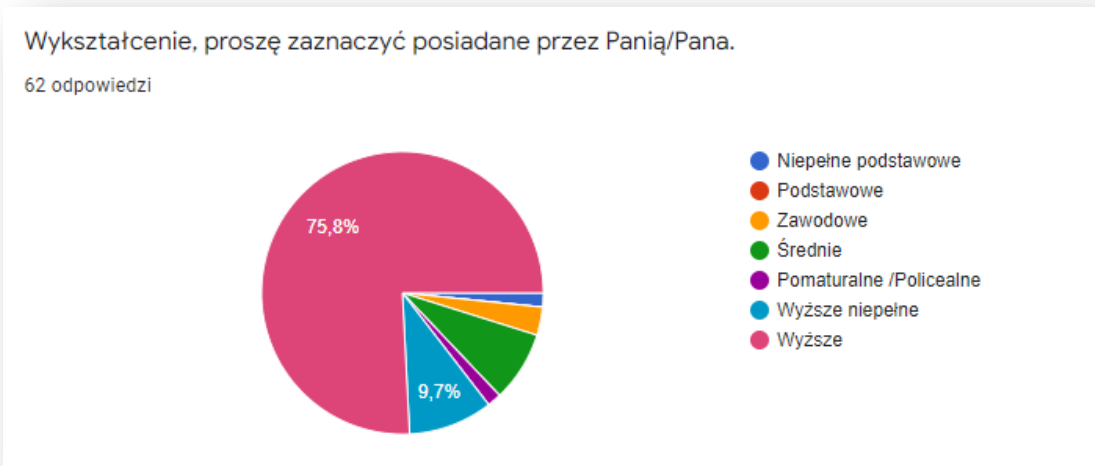
W ankiecie dano również mieszkańcom możliwość wskazania konkretnych zajęć w jakich chętnie wzięli by udział. Najczęściej wskazywane były warsztaty kulinarne, chęć uczestnictwa w których zadeklarowało 46,8% ankietowanych. Drugim tematem cieszącym się największą popularnością okazały się zajęcia rękodzielnicze, którym zainteresowanych było 32,3% respondentów. Na kolejnych miejscach uplasowały się zajęcia malarskie (27,4%), zajęcia muzyczne (19,4%), zajęcia rzeźbiarskie (14,5%), zajęcia wokalne (12,9%), zajęcia teatralne (9,7%). Jedynie 3 osoby (4,8%) jasno wyraziły brak chęci uczestnictwa w jakichkolwiek zajęciach kulturalnych. Świadczy to o nie wyartykułowanych potrzebach społeczności lokalnej. Dlatego tak ważne jest pełne zdiagnozowanie potrzeb celem dopasowania oferty instytucji kultury.

Badając potrzeby mieszkańców z zakresu kultury, zadano ankietowanym również pytanie o potrzeby najmłodszych oczami dorosłych. Zapytano jakie zajęcia dla rodzin z małymi dziećmi powinny się znaleźć w ofercie filii GOK. Wśród

najczęściej pojawiających się odpowiedzi padały wszelkiego rodzaju „zajęcia dla dzieci i młodzieży komplementarne do oferty dydaktycznej placówek oświatowych, przystępne budżetowo dla każdego”, „uzupełniające zajęcia szkoły podstawowej”, „zajęcia integracyjne”, „kluby zainteresowań”. Uczestniczący w badaniu wskazywali również zajęcia międzypokoleniowe, wielopokoleniowe np. rodzic – dziecko, dziadkowie-rodzice-dzieci, dziadkowie-dzieci. Wśród często wymienianych pomysłów znalazły się również zajęcia ruchowe, językowe, plastyczne, taneczne, teatralne, zajęcia rozbudzające zainteresowania, warsztaty rysunku, projektowania, budowania np. z klocków.

Kolejnym pytaniem zadaniem ankietowanym było pytanie w ramach tzw. metryczki. Zadano pytanie o wykształcenie uczestników badania. Aż 75,8 % ankietowanych legitymowało się wykształceniem wyższym. Wykształcenie wyższe niepełne zadeklarowało 9,7% badanych, pomaturalne/policealne 1,61%, średnie

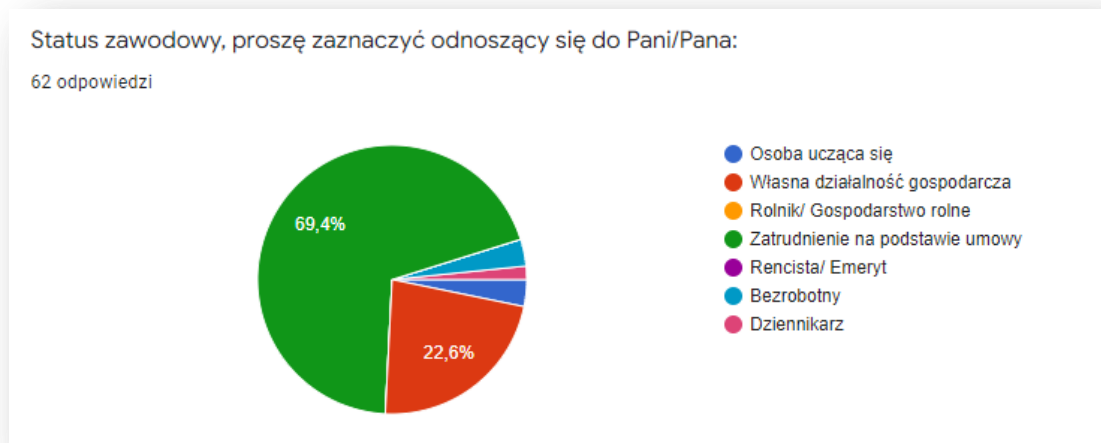

Wykres 13. Wykształcenie respondentów.

8,06%, zawodowe 3,23%, brak respondentów z wykształceniem podstawowym. Niepełne podstawowe 1,61%. W korelacji z danymi dotyczącymi demografii miejscowości i gminy daje to obraz młodego, dobrze wykształconego społeczeństwa.

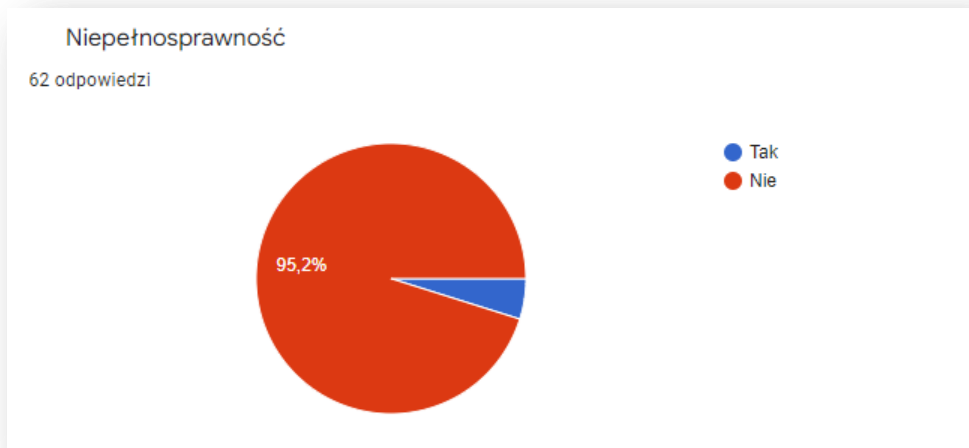

Ankietowanych poproszono również o odpowiedź na temat aktualnego statusu na rynku pracy. Najliczniejszą grupę badanych 69,4 % stanowiły osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Drugą w kolejności liczną grupą ankietowanych były osoby prowadzące własną działalność gospodarczą 22,6% badanych. Na trzecim miejscu Ex aequo znalazły się osoby bezrobotne oraz uczące się po 3,23 %. Jeden respondent wskazał status „dziennikarza”, nie wskazując czy ma na myśli osobę samozatrudnioną, na etat czy może nawet emerytowany.

Wykres 14. Status zawodowy respondentów.

Ostatnim pytaniem w metryczce było pytanie o niepełnosprawność. Spośród ankietowanych osób 4,8% zgłosiło posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności (3 osoby).

Wykres 15. Niepełnosprawność wśród uczestników.

W korelacji z danymi dotyczącymi demografii miejscowości i gminy dane wskazane w metryczce rysują obraz Nowej Iwicznej i generalnie gminy Lesznowola jako młodego, aktywnego zawodowo, dobrze wykształconego społeczeństwa, które posiada sprecyzowane potrzeby kulturalne ale dysponuje zdecydowanie zbyt małą ilością wolnego czasu.

ANALIZA SPOTKANIA Z MIESZKAŃCAMI

Diagnoza zasobów, potencjału i potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej opracowywana była również w oparciu o spotkanie z mieszkańcami Nowej Iwicznej i miejscowości ościennych. Spotkanie z mieszkańcami, przebiegało w formie grupy fokusowej. W trakcie swobodnej rozmowy poproszono uczestników o odpowiedzi na szereg pytań stymulujących dyskusję na temat szeroko pojętej kultury. Dyskusja poprzedzona została informacją o najważniejszych założeniach programu „DOM KULTURY+ INICJATYWY LOKALNE 2022” i samego projektu „Wielkie otwarcie kultury”.

Uczestnicy badania fokusowego w trakcie spotkania wyrażali swoje opinie na temat oferty kulturalnej w miejscowości, a także dzielili się pomysłami na nowe działania z uwzględnieniem lokalnych zasobów i potencjału miejscowości w kontekście kultury.

Zdjęcie 5. Spotkanie z mieszkańcami w filii GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej.

KULTURA OCZAMI MIESZKAŃCÓW NOWEJ IWICZNEJ

W spotkaniu wzięło udział 14 osób z czego 9 osób byli to mieszkańcy sołectwa Nowa Iwiczna. Uczestnikom spotkania przedłożono do uzupełnienia listę obecności ale również ankiety dotyczące zasobów, potencjałów i potrzeb kulturalnych. 12 uczestników spotkania uzupełniło ankietę bezpośrednio po spotkaniu. Część uczestników zadeklarowało, iż ankietę dostarczy do filii GOK w późniejszym terminie lub uzupełni ją w wersji elektronicznej. Warty podkreślenia jest dominujący przedział wiekowy uczestników: przedział wiekowy poniżej 17 lat: 1 osoba, 26-35 lat: 0 osób; 36-45: 3 osoby; 46-55: 7 osób; 56-65: 1 osoba. W spotkaniu nie wzięły udział osoby z przedziału 18-25 lat. Struktura wiekowa uczestników spotkania jest zbieżna w dużej mierze z wynikami ankiety on-line gdzie dominującym przedziałem wiekowym był 36-55 lat. Również w kwestii płci uczestników spotkania to koreluje ona ze statystyką ankiet on-line. W spotkaniu udział wzięło 7 kobiet i 5 mężczyzn.

W trakcie spotkania w pierwszej kolejności zadano pytania dotyczące dostępu do kultury, o to co ułatwia a co utrudnia mieszkańcom uczestnictwo w kulturze. Pierwszym wątkiem poruszonym przez mieszkańców były problemy w komunikacji między instytucją kultury a mieszkańcami. Mieszkańcy zwrócili uwagę, iż brak jest efektywnego kanału komunikacyjnego, platformy dwukierunkowego kontaktu. Powoduje to skrajny brak wiedzy na temat działań filii i mylne wrażenie całkowitego braku działań kulturalnych w miejscowości. Takie głosy pojawiały się również w trakcie spotkania. Uczestnicy zwracali uwagę na małą ilość działań GOK. Obecni na spotkaniu przedstawiciele GOK mieli możliwość odnieść się do tych uwag.

W konsekwencji rozmowy okazało się, że problemem nie jest mała ilość działań ale brak dotarcia z informacją o nich do potencjalnych odbiorców. Jednoznacznie wskazuje to na fakt, iż posiadane przez GOK mechanizmy

komunikowania swojej oferty są niewydolne lub treści na nich zamieszczone nie przyciągają pożądanej uwagi mieszkańców. Świadczy o tym chociażby mała, jak na liczbę mieszkańców samej tylko Nowej Iwicznej, liczba ankiet w ramach niniejszego badania. Ponad 4 tys. mieszkańców i jedynie 62 ankiety pomimo zamieszczenia informacji na stronie Internetowej GOK oraz na wiodącym i szeroko rozpoznawalnym portalu społecznościowym. Uczestnicy zgodnie zauważyli korzyści płynące ze spotkań osobistych, takich jak spotkanie badawcze. Osoby uczestniczące w spotkaniu zgłosiły nawet postulat zorganizowania cyklicznych spotkań mieszkańców z kadrą GOK, celem lepszego poznania potrzeb jednych i oferty drugich.

W trakcie spotkania poruszono również kwestię zasobów personalnych kultury na terenie Nowej Iwicznej i miejscowości ościennych, czy znane są uczestnikom spotkania ciekawe osoby, twórcy, którzy mieszkają na terenie miejscowości ale nie angażują się w życie kulturalne sołectwa. Uczestnicy w odpowiedzi zgłosili, iż na terenie sołectwa mieszkają i działają artyści malarze, muzycy, osoby uprawiające rękodzieło, w tym garncarstwo. Twórcy tacy w dużej mierze działają na stołecznym rynku lub tworzą „do szuflady”. Wspomniane zostały również tradycje garbarskie.

Zdjęcie 6. Spotkanie z mieszkańcami w filii GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej

Osoby uczestniczące w spotkaniu nie były w stanie wskazać większej liczby zabytków czy świadectw kultury dawnych czasów. Wymieniono zabytki takie jak dworek nad stawem w Mysiadle, kościół w Starej Iwicznej. Wspomniano również pobieżnie o początkach osadnictwa na badanych terenach i roli osadników niemieckich. Krótka lista zabytków świadczy raz o szerszej nieznajomości historii regionu dwa, stanowi konsekwencję napływowego charakteru społeczności lokalnej. Dynamiczny wzrost liczby ludności uniemożliwił stopniową, tradycyjną asymilację osób napływowych z autochtonami. W tym miejscu dyskusja płynnie przeszła w kierunku właśnie charakteru społeczności. Wykazuje ona chęć do integracji ale jest to proces bardzo utrudniony. Miejski sposób funkcjonowania mieszkańców Nowej Iwicznej utrudnia nawiązanie tradycyjnych więzi sąsiedzkich. Problem ten potęguje fakt, iż dorośli pracują poza granicami sołectwa, dzieci w przeważającej większości uczęszczają do szkół, zwłaszcza średnich, w Warszawie. Mieszkańcy, bez względu na wiek, cierpią na chroniczny brak czasu związany właśnie z ciągłymi dojazdami do i z pracy, szkoły. Utrudnia to korzystanie z instytucji kultury w miejscu zamieszkania. Badani wskazali również na problemy związane z dużą intensywnością ruchu kołowego na sołeckich ulicach. Zbyt duże natężenie ruchu drogowego, kolejowego powoduje dyskomfort zarówno ze względu na hałas jak i na niebezpieczeństwo.

Uczestnicy spotkania podkreślili brak szerszego zaangażowania osób młodych w działania kulturalne na terenie miejscowości. Problematyczne jest zainteresowanie ofertą nastolatków. Konieczne są tutaj działania zmierzające do dopasowania oferty filii GOK do potrzeb tej grupy wiekowej.

Ogromnym pozytywem jest fakt, iż zebrani na spotkaniu mieszkańcy dostrzegają rolę filii GOK jako bazę do integracji kulturalnej i sąsiedzkiej mieszkańców. Nowa lokalizacja filii GOK dodatkowo sprzyja takiej koncepcji. Jest to nie jako wartość dodana samej działalności kulturalnej.

Poruszając temat oferty filii GOK i samego GOK, uczestnicy spotkania stali na stanowisku, iż brak jest lub jest niewystarczająca ilość działań dla młodzieży, nastolatków. Działań dopasowanych tematycznie do zainteresowań i zarazem wybiegających poza przyjęte schematy. Jeśli zajęcia plastyczne to tworzenia street art'u, graffiti, murali. Jeśli zajęcia ruchowe to może zajęcia deskorolkowe na skate parku mieszczącym się nieopodal. Pojawiły się również głosy dotyczące samej infrastruktury instytucji kultury. Problem rozproszonych jednostek. Pomimo dużej ich liczby brak miejsca wystarczająco dużego na zorganizowanie eventów na większą skalę. Brak większej sceny. Rozsianie instytucji kultury po terenie gminy powoduje również problemy komunikacyjne. Za szybką rozbudową sektora mieszkalnego nie idzie w parze rozwój chociażby transportu publicznego. Prowadzi to do problemów z dotarciem osób zainteresowanych do filii GOK prowadzącej akurat pożądany rodzaj zajęć. Dotyczy to zwłaszcza osób najmłodszych, dzieci oraz osób nie zmotoryzowanych. Wśród propozycji działań kulturalnych mile widzianych przez zebranych wymieniano działania tradycyjne jak koncerty plenerowe, szkolenia, wystawy. Na bazie tych form zebrani zasugerowali również działania międzypokoleniowe, spajające różne grupy wiekowe. Jako przykład podano warsztaty dla całych rodzin, od dziadków po wnuczeta, które oprócz walorów kulturalnych niosą ze sobą wartość dodaną jaką jest wymiana doświadczeń i budowanie międzypokoleniowego porozumienia.

Jako podsumowanie spotkania poproszono zebranych o spisanie na kartce papieru kontynuacji sentencji: „Moje kulturalne marzenie to...”.

Wśród marzeń uwiecznionych na papierze znalazły się (pisownia oryginalna).

„Moje kulturalne marzenie to...”:

- „ ... koncerty plenerowe, przeglądy muzyczne: zespołów, wokalistów”.
- „ ... aktywność: 1. Spajająca społeczność (poszczególnych osiedli, sołectw); 2. Spajająca międzypokoleniowo, z naciskiem na aktywizację młodzieży (13-19lat)”.
- „ ... projekt masztu i flagi dla ronda 3 sołectw”.

- „ ... połączenie pokoleń, imprezy plenerowe łączące”.
- „ ... uczestnictwo w spektaklu teatralnym oraz możliwość połączenia dzieci i seniorów”.
- „ ... cykliczna impreza malarska, zorganizowana wokół jednego tematu (może „przedmieścia”), o randze ogólnopolskiej. Połączona z wystawą, nagrodami, integracją społeczną.”
- „... filmowy klub dyskusyjny.”
- „... integracja ludzi poprzez sztukę, połączenie muzyki, sztuki, poczęstunku, zabawy i wspólnego celebrowania życia poprzez kulturę.”
- „... zwiększenie poczucia estetyki, obcowania ze sztuką, poszerzenie horyzontów mieszkańców. – fotografia + malarstwo jako sztuka, - koncerty wakacyjne.”
- „... stworzenie przestrzeni, gdzie ludzie mogliby się dzielić swoją twórczością, wyzywać kreatywnie lub chwalić swoimi osiągnięciami w dziedzinie kultury.”

Wyartykułowane marzenia, przelane na papier mają nieocenioną wartość w diagnozowaniu społeczności mieszkańców Nowej Iwicznej. W powyższych sentencjach zawartych jest szereg potrzeb, problemów i kreatywnych, gotowych do wykorzystania pomysłów z zakresu kultury.

KULTURA OCZAMI NAJMŁODSZYCH – SPOTKANIE Z UCZNIAMI SP NOWA IWICZNA

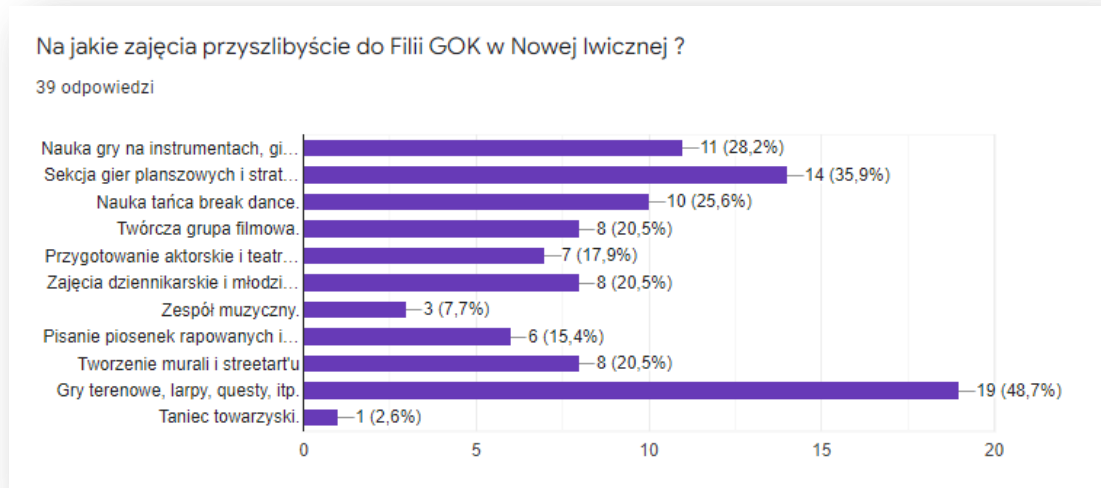
Zdjęcie 7. Spotkanie z młodzieżą w Szkole Podstawowej w Nowej Iwicznej

W dniu 06.04.2022, dzięki uprzejmości Dyrekcji Szkoły Podstawowej w Nowej Iwicznej odbyło się spotkanie z najmłodszymi odbiorcami oferty kulturalnej filii GOK.

Udział w spotkaniu wzięło 39 uczniów klas 6-8. 35 osób w wieku 10-14 lat i 4 osoby w wieku 15-18 lat. 21 dziewczynek i 18 chłopców. Na wstępie animator z ramienia Narodowego Centrum Kultury, Pan Adam Radosz, przedstawił zebranej młodzieży zarówno zasady aplikowania jak i katalog dobrych praktyk z minionych lat realizacji programu. Ważną informacją jaka wybrzmiała głośno i wyraźnie było to, że w ramach projektu pt. „Wielkie otwarcie kultury” również i młodzież może zgłaszać swoje pomysły na działania kulturalne, swoje marzenia kulturalnie do zrealizowania.

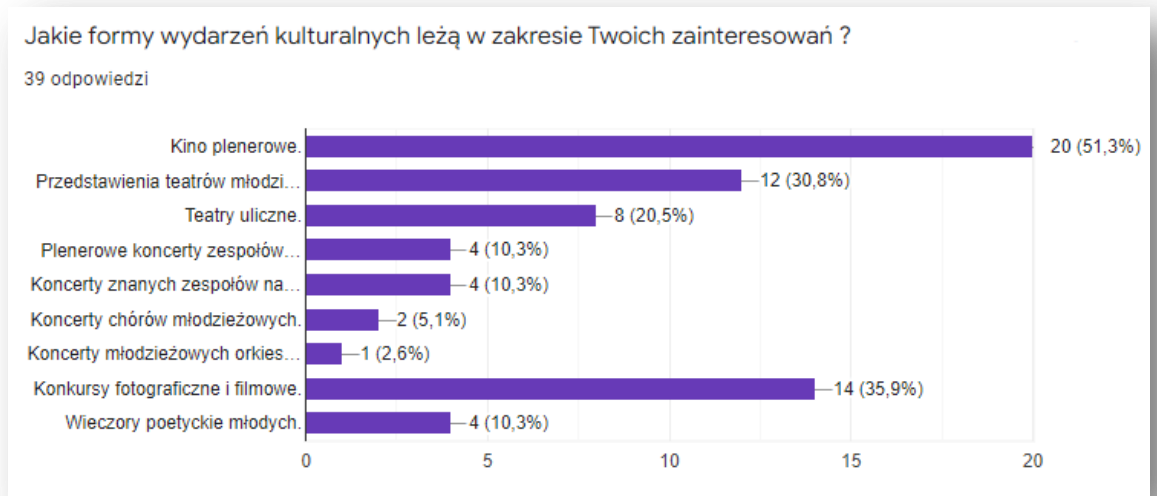

Po wysłuchaniu zasad zgłaszania inicjatyw w ramach projektu, zwrócono się do uczniów o odpowiedź na kilka prostych pytań. Pierwszym pytaniem było pytanie o rodzaje zajęć w jakich najchętniej wzięliby udział.

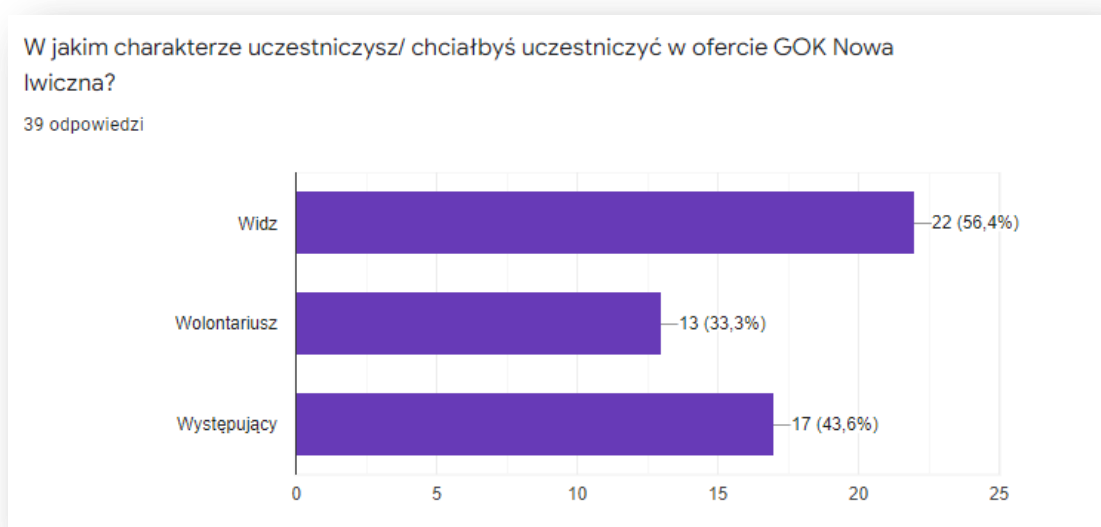
Wykres 16. Zainteresowania młodzieży.

Jak przedstawia powyższy wykres, największym zainteresowaniem cieszyły się gry terenowe (48,7%). Drugimi najczęściej wybieranymi zajęciami była sekcja gier planszowych i strategicznych (35,9%). Na kolejnych miejscach znalazły się: nauka gry na instrumentach (28,2%), nauka tańca break dance (25,6%), twórcza grupa filmowa, zajęcia dziennikarskie i tworzenie murali i streetart (po 20,5%), przygotowanie aktorskie i teatralne (17,9%), pisanie piosenek rapowanych i poezji (15,4%), zespół muzyczny (7,7%) oraz taniec towarzyski (2,6%).

Wykres 17. Formy wydarzeń kulturalnych.

Zapytano młodzież również o preferowane formy wydarzeń kulturalnych. Wśród odpowiedzi, niekwestionowanym liderem zostało kino plenerowe, które wskazało 51,3% badanych. W pierwszej trójce znalazły się jeszcze konkursy fotograficzne i filmowe (35,9%) oraz przedstawienia teatrów młodzieżowych (30,8%). Widoczne jest zainteresowanie osób młodych aktywnym uczestnictwem

Wykres 18. Charakter uczestnictwa młodzieży w kulturze.

w wydarzeniach kulturalnych, w przeciwieństwie do analizowanych odpowiedzi osób starszych, którzy preferowali bierne uczestnictwo w wydarzeniach.

Ostatnie pytanie dotyczyło charakteru uczestnictwa w ofercie filii GOK Lesznowola w Nowej Iwicznej. Mając na uwadze odpowiedzi jakich udzieliły osoby dorosłe na identyczne pytanie, budującym jest fakt, że 33,3% badanej młodzieży zadeklarowało zaangażowanie w formie wolontariatu, a 43,6% w formie osób występujących, tworzących. Stanowi to bardzo dobry prognostyk na przyszłość. Konieczne są tutaj działania mające na celu niejako „pielęgnowanie” i podtrzymywanie motywacji osób młodych do angażowania się w działania kulturalne.

ANALIZA BADANIA ANKIETOWEGO PRACOWNIKÓW GOK LESZNOWOLA

W toku pracy nad diagnozą przeprowadzono również zdalne badanie pracowników Gminnego Ośrodka Kultury w Lesznowoli, w tym filii rozszaniach po całym terenie gminy. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z GOK Lesznowola, stan zatrudnienia kształtuje się na poziomie 16 osób. Anonimowe ankiety zdecydowało się uzupełnić jedynie 7 pracowników, co daje nam 43,75% ogółu.

Ankietowanym zadano między innymi pytanie czego ich zdaniem brakuje w ofercie GOK Lesznowola, z naciskiem na filię w Nowej Iwicznej. Wśród odpowiedzi pojawiły się głosy o następujących brakach :

- Bardziej nowoczesne zajęcia, rozwijające , multimedialne.
- Warsztaty o różnej tematyce zachęcające do częstszego odwiedzania filii.
- Zajęcia dla młodzieży.
- Wykorzystania terenu zielonego.
- Zajęć literackich, klubów zainteresowań.

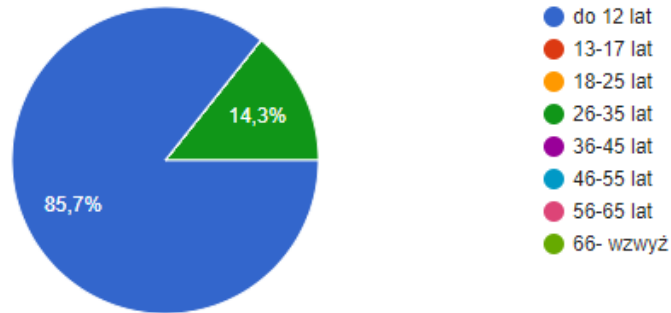
Zapytano również pracowników, o to jakie są wg. nich najefektywniejsze, najlepsze sposoby diagnozowania potrzeb kulturalnych mieszkańców Nowej Iwicznej. W odpowiedziach dominowały bezpośrednie formy zbierania informacji takie jak rozmowy, spotkania, rozmowy podczas wydarzeń kulturalnych, a w razie konieczności kontakt zdalny. Jest to stanowisko zbieżne z opiniami i potrzebami zgłaszanymi w trakcie spotkania z mieszkańcami.

W badaniu padło również pytanie o subiektywną ocenę tego jaka/jakie grupy wiekowe korzystają najczęściej z oferty GOK, w tym filii. Odpowiedzi jednoznacznie wskazały dzieci do 12 roku życia i osoby po 66 roku życia. Przedstawia to dobitnie poniższy wykres. Badani zgodnie wskazali tylko te dwie grupy wiekowe.

Uczestnicy z jakiego przedziału wiekowego, wg. Pani/Pana, korzystają najczęściej z oferty GOK ? Proszę wskazać zakres wiekowy.

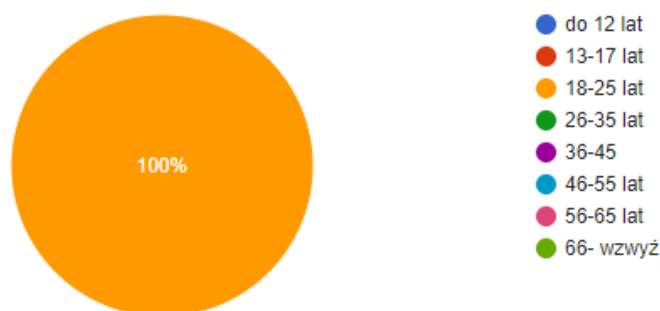
7 odpowiedzi

Wykres 19. Wiek a zainteresowanie ofertą GOK – punkt widzenia pracowników instytucji kultury.

Uczestnicy z jakiego przedziału wiekowego, wg. Pani/Pana, korzystają najrzadziej z oferty GOK ? Proszę wskazać zakres wiekowy.

7 odpowiedzi

Wykres 20. Wiek a zainteresowanie ofertą GOK – punkt widzenia pracowników instytucji kultury.

Zapytano również pracowników GOK o to, która grupa wiekowa, ich zdaniem, korzysta najrzadziej. 100% badanych wskazało jedną grupę wiekową – osoby w wieku 18-25 lat. Ten wynik również wpisuje się w wyniki całego badania.

PODSUMOWANIE

Zadaniem, przed jakim stanęliśmy w niniejszym badaniu, było zdefiniowanie zasobów, potencjałów oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców wyjątkowego sołectwa jakim jest Nowa Iwiczna i gminy jaką jest Lesznowola. Pracując nad niniejszą diagnozą szukaliśmy również metod, sposobów na zaktywizowanie społeczności, zarówno w wymiarze szerszego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, ale przede wszystkim do inicjowania własnych projektów i wspólnej ich realizacji. Wartością dodaną jaką mieliśmy na uwadze było znalezienie metody na generalne zbliżenie mieszkańców do instytucji kultury w miejscu zamieszkania.

Aby osiągnąć powyższe cele staraliśmy się dotrzeć do jak najszerszej grupy osób, należących do różnych płci, o różnym wieku etc. W badaniu w sposób bezpośredni i pośredni udział wzięli zarówno aktywni aktorzy sceny kulturalnej miejscowości jak i osoby, które dotychczas cechowały się bardziej pasywnością w działaniu niż aktywnością. Mieszkańcy w sposób szczerzy i otwarty dzielili się swoimi odczuciami na temat sytuacji kulturalnej Nowej Iwicznej, jej zasobów, ich potrzeb ale również i instytucji kultury działających na tym terenie. W trakcie badania zwrócono uwagę na potencjał miejscowości – zarówno ten infrastrukturalny, personalny a nawet przyrodniczy, zarówno ten wykorzystany jak i ten niewykorzystany. Uczestnicy biorący udział w badaniu starali się wyjaśnić co według nich ułatwia, a co utrudnia dostęp i uczestnictwo w szeroko pojętej ofercie kulturalnej. Na podstawie zebranego obszernego materiału, obserwacji i na podstawie analizy tych informacji opracowany został powyższy raport. Poniżej przedstawiamy kwintesencje materiału w postaci wniosków, i co ważniejsze, rekomendacji na przyszłe działania Gminnego Ośrodka Kultury w Lesznowoli i jego jednostek podległych, w tym filii w GOK w Nowej Iwicznej.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

1. Na każdym etapie realizacji badania, czy to w trakcie spotkań czy badania ankietowego, wyłaniał się obraz niskiego zaangażowanie osób młodych w działania w zakresie kultury. Mówiąc „osoba młoda” mamy na myśli przedziały wiekowe do 17 roku życia, 18-25 lat i 26-35 lat. Problem swoją przyczynę ma w charakterze miejscowości, która, jak wynika z diagnozy, pełni funkcję sypialni miasta stołecznego Warszawy. Codzienne dojazdy osób młodych do szkół średnich (na terenie Nowej Iwicznej brak szkół tego poziomu), starszej młodzieży na uczelnie, młodych dorosłych do pracy do stolicy powoduje, że prawdziwym ośrodkiem interesów życiowych społeczności jest miejsce gdzie się uczą, studiują lub pracują. Generuje to deficyty w czasie jakie osoby te mogą poświęcić na korzystanie z instytucji kultury w miejscu zamieszkania. Rozwiązaniem połowicznym, ponieważ braku czasu nie uda się rozwiązać, tego stanu rzeczy może być opracowanie na tyle konkurencyjnej oferty kulturalnej aby część czasu poświęcanego w Warszawie, osoby młode zdecydowały się poświęcić działaniom kulturalnym w miejscu zamieszkania. W związku z powyższym sugeruje się przeanalizowanie oferty Gminnego Ośrodka Kultury i jego filii, i dopasowanie jej do potrzeb i oczekiwań osób młodych. Zarówno w kontekście treści jaki i samej formy. Modyfikacja oferty może polegać na dodaniu elementu międzypokoleniowego do już posiadanej oferty. Przykładem może być zaproszenie na niewielką część zajęć prowadzonych dla dorosłych również dzieci i odwrotnie, zaproszenie dorosłych (rodziców, dziadków) na zajęcia dla dzieci. Modyfikacja oferty GOK może przyjąć również formę wprowadzenia szerszej oferty zajęć stałych, wiążących osoby młode na dłużej z GOK.

2. Wyniki badania na potrzeby diagnozy, pokazują dobitnie, iż dominującą postawą uczestnictwa mieszkańców w kulturze jest postawa pasywna, bierna. Wyjątek stanowi tutaj grupa młodzieży w wieku szkoły podstawowej gotowa zaangażować się pełniej w działania kulturalne. Dorośli beneficjenci kultury pełnią funkcję widza w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie

miejsowości i gminy. Jak pokazują wyniki badania, aż 79,03 % respondentów wskazało, iż uczestniczyło w wydarzeniach kulturalnych wyłącznie jako widz, bez epizodów wolontariatu czy tym bardziej wykonawcy. Możemy przyjąć, że jest to grupa nakierowana na bierne uczestnictwo w kulturze. Celem Ośrodka Kultury powinno być nie tylko zmniejszenie odsetka osób nie korzystających z kultury ale również zmniejszenie liczby osób korzystających w sposób pasywny. Wyniki ankiety wskazują, iż 62,9% respondentów nie podejmowała nigdy jakichkolwiek inicjatyw kulturalnych. Orazu dopełnia 85,48% ankietowanych, którzy wskazali, iż nie współpracuje, mało tego, nigdy nie współpracowało z GOK w zakresie kultury. Oczywiście mowa tu o zaangażowaniu w ujęciu generalnym, bez wskazania skali ani też formy. Kluczowy jest tutaj fakt samego zainteresowania mieszkańców aktywnym uczestnictwem w kulturze. Kluczową rolę może tutaj odegrać zaangażowanie wskazanych przez beneficjentów badania artystów, mieszkających na terenie miejscowości czy gminy, skupiających się na działalności w mieście czy tworzących dotychczas do „szuflady” lub dla wąskiego grona odbiorców.

3. Kwestia formy zaangażowania w działania kulturalne wygląda odmiennie w przypadku badanej grupy dzieci w wieku szkolnym. W trakcie badania zapytano młodzież również o charakter uczestnictwa w ofercie filii GOK w Nowej Iwicznej. 33,3% badanej młodzieży zadeklarowało zaangażowanie w formie wolontariatu a 43,6% w formie osób występujących, tworzących. Łącznie 61,54% ankietowanych (24 osób – 14 dziewczynek i 10 chłopców) uczniów zadeklarowało inną formę zaangażowania niż „widz”. 10 uczniów (25,56%) wskazało możliwość zaangażowania w dwóch aktywnych formach uczestnictwa (wolontariusz, występujący). Sugerowane jest tutaj podjęcie działań mających na celu niejako „pielęgnowanie” i podtrzymywanie motywacji osób młodych do angażowania się w działania kulturalne. Wykształcenie otwartego podejścia do partycypacji w działaniach kulturalnych zaowocuje większym zaangażowaniem młodzieży po opuszczeniu szkoły podstawowej.

4. Promocja wolontariatu kulturalnego. 12,9% dorosłych ankietowanych zadeklarowało, dopuściło myśl o zaangażowaniu w działania kulturalne w formie wolontariatu. Aż 61,3% to osoby niezdecydowane, które na pytanie czy chcieliby zostać wolontariuszem, odpowiedziały „może”. Wskazaniem jest podjęcie działań w zakresie przekucia „może” w „tak, jestem gotowy”. Promocja wolontariatu w kulturze przez instytucje kultury pozwoli zwiększyć aktywnie uczestniczących mieszkańców. Działania tego typu mogą korzystnie wpłynąć na strukturę wiekową osób korzystających z oferty GOK i jego filii.

5. Zbliżenie GOK do mieszkańców zaczynając od przeanalizowania działań promujących formy oferowane przez GOK i jego filie. Jak wskazali badani w odpowiedziach na pytanie co mogłoby sprawić, że chętniej korzystałby Pani/Pan z oferty kulturalnej gminy, 56,5% badanych wskazało właśnie skuteczniejszą promocję oferty GOK. Zbliżenie może polegać również na opracowaniu skutecznych metod wymiany informacji między instytucjami kultury a mieszkańcami. Sugerowane są formy bezpośrednie przybierające formy cyklicznych konsultacji, spotkań z mieszkańcami. Spotkań celowych, mających za zadanie poznanie potrzeb odbiorców działań kulturalnych ale również mających na celu poznanie przez odbiorców obecnej i planowanej oferty instytucji kultury. Pomocne w zbliżeniu może być również włączenie grup dotychczas nieobecnych w działaniach GOK lub obecnych w niewielkim zakresie. Warto zorganizować w GOK i jego filiach zajęcia międzypokoleniowe, dla rodziców z małymi dziećmi, dla rodziców czekających na dzieci, które są na zajęciach w GOK, zaangażowania dziadków. Dla starszej młodzieży, tak potrzebnej kulturze, może to być coś rozwijającego ich zainteresowania i kompetencje, np. zgłaszane w badaniu działania kulturalne odpowiadające ich zainteresowaniom, prowadzone dodatkowo w godzinach, które są dla tej grupy dostępne. Zachęcić mieszkańców mogą też wspólne rodzinne warsztaty weekendowe czy też dni otwarte w GOK pokazujące różne aktywności w pigułce (stoiska tematyczne, zabawy, wspólnie spędzony czas). Warto również

zastanowić się dla jakiej innej grupy, która nie uczestniczy w zajęciach GOK, można utworzyć dedykowane warsztaty. Np. czy są dostępne zajęcia dla dzieci z niepełnosprawnościami? Czy można stworzyć dla nich ofertę?

6. Czas realizacji wydarzeń, form kulturalnych powinien przypadać na weekendy, popołudnia i wieczory. Zgodnie z sugestiami ankietowanych należy przeanalizować ofertę kulturalną GOK pod kątem czasu jej realizacji. Jak pokazują wyniki badania ankietowego 82,3% badanych wskazało, iż dysponuje czasem wolnym w weekendy, 46,8% wieczorem i 16,1 % po południu.

7. Poznanie potrzeb odbiorców. Realizacja niniejszego badania pokazała, iż mieszkańcy z dużym zainteresowaniem i otwartością podeszli do dialogu na temat kultury, jej zasobów i potrzeb. W trakcie swobodnej, moderowanej rozmowy przekazali bardzo dużo cennych i nie artykułowanych dotychczas informacji. Należy zaplanować i wdrożyć działania mające na celu cykliczne konsultacje /spotkania z mieszkańcami na wzór spotkań badawczych. Samo badanie ankietowe wskazało, iż czynnikiem mobilizującym do uczestnictwa w kulturze dla 48,4% respondentów byłoby właśnie lepsze poznanie ich potrzeb. Cykliczność spotkań z Ośrodkiem Kultury, osobistych czy też zdalnych w formie regularnego ankietowania mieszkańców drogą online, umożliwiłoby otwartą, nieskrępowaną komunikację potrzeb odbiorców na co dzień.

8. Zagospodarowanie zasobów personalnych dotychczas nie wykorzystanych (malarze, aktorzy, muzycy, rękodzielnicy etc.). W trakcie badania pojawiały się głosy o osobach, które tworzą, stanowią zasób kultury dotychczas nie zagospodarowany w miejscu ich zamieszkania. Warto wypracować mechanizm docierania i angażowania tych osób w szerszym wymiarze na rzecz działań kulturalnych w miejscu ich zamieszkania, nie tylko w stolicy.

9. Wykorzystanie historycznych aspektów powstania miejscowości, jej miejsca w dziejach celem zbudowania lokalnej świadomości historycznej, przywiązania do miejscowości, utożsamiania się mieszkańców z nią. Posłużyć to może do procesu stopniowej, powolnej asymilacji osób nowoprzybyłych z autochtonami. W badaniu ankietowym bardzo mało było odpowiedzi odwołujących się do historii czy tradycji regionu. Wynika to z braku wiedzy na jej temat. Wskazaniem byłoby zebranie wiedzy na ten temat i wykorzystywanie jej w działaniach instytucji kultury i nie tylko.

10. Podjęcie działań kulturalnych mających wymiar integrujący społeczność lokalną. Jak wynika z ankiet oraz spotkania z mieszkańcami, kwestia integracji mieszkańców sołectwa napotyka wiele przeszkód od infrastrukturalnych, niedostatek miejsc w których takowa integracja może się odbywać, po brak czasu lub zdystansowane podejście do otwierania się na kontakty sąsiedzkie. Działania z zakresu kultury mogą stanowić punkt wyjścia do nawiązania bliższych relacji sąsiedzkich, nie tylko na polu kultury.

11. Intensyfikacja, zwiększenie liczby działań międzypokoleniowych w ofercie GOK i jego filii. Rekomendacja ta wynika po trosze z faktu sygnalizowanego braku osób młodych w kulturze. Uczestnicy spotkań wskazali na potrzebę działań senior- junior, rodzic-dziecko-dziadek/babcia jako działań mających na celu aktywizację szerszego wachlarza grup wiekowych z naciskiem na młodzież przy równoległej korzyści w postaci intermentoringu, wymiany doświadczeń między pokoleniami. Owszem działania tego typu są obarczone wyższym poziomem ryzyka i trudności w organizacji ale korzyści są niezaprzeczalne. GOK powinno dążyć i promować na terenie gminy inicjatywy angażujące przekrojowo więcej grup wiekowych.

12. Jako ostatni wskazany, ale nie mniej ważny cel jaki GOK powinien sobie postawić, jest przeciwdziałanie swoistej feminizacji kultury. Czynniki powodujące to

zjawisko powinny zostać gruntownie zbadane i przeanalizowane, celem wdrożenia działań zaradczych. Jak pokazują dane statystyczne liczba ludności w gminie Lesznowola, według danych GUS na dzień 31.12.2021, wynosiła 30 418 mieszkańców, z czego 51,3% stanowią kobiety, a 48,7% mężczyźni. Jest to sytuacja bardzo znacząca, odsetek mężczyzn jest praktycznie identyczny jak odsetek kobiet, a mimo to wśród ankietowanych widać wyraźną tendencję do feminizacji, 72,6% ankietowanych to kobiety. Należy zoptymalizować ofertę kulturalną celem zaangażowania, przyciągnięcia większej liczby mężczyzn.